

Prejemniki lista:
 Celo leto . . . K 10—
 Pol leta . . . „ 5—
 Četrť leta . . . „ 250—
 Mesечно . . . „ 1—
Unajz Avstrije:
 Celo leto . . . K 15—
Posamezne številke
 „ 10 vinarjev. //

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računajo po 12 vinarjev
 od 6redne petitvrate: pri
 večkratnih oznanilih velja
 popust.
 „Straža“ izhaja v po-
 deljek in petek popoldne.
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in administracija: Maribor
 Slovenska ulica 3. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure dopoldne.

Nova bitka pri Lvovu.

Avstrijci začeli napadati. — Cesar odlikuje poveljnike.
 — Pri Mitrovici uničena srbska divizija. — Tudi med Nemci in
 Rusi bitka. — Velika bitka pred Parizom. — Nemško desno
 krilo se umika pred Francozi. — Boji na morju.

Avstrijsko-rusko bojišče. Nova bitka pri Lvovu.

Z bojišča, 9. septembra.

Komaj 8 dni je na bojišču okrog Lvova počivalo orožje. In že zopet nam prinaša brzjav vest, da se je v Vzhodni Galiciji začela velika bitka med avstrijske in ruske armade. Dne 31. avgusta so se naše čete, nahajajoče se v ozemlju med Lvovom in reko Dnjestr, pomaknile nazaj, na že poprej jim določeno črto Lvov—Nikelajew. Dne 1. septembra so naše čete (Auffenbergove) vrgle sovražnika, ki je prodiral med rekama Bug in Wieprz, nazaj. Ta ruska sovražna armada je štela celih sedem armadnih korov. Auffenbergova armada je, kakor smo že v naši „Straži“ in „Slovenskem Gospodarju“ poročali, prizadela sovražniku velike izgube. Dne 2. septembra so naše čete izpraznile mesto Lvov, da se zahodno od Lvova zberejo v bolj ugodnih postojankah in da od tam naskočijo sovražno armado in jo v odločilni bitki porazijo. Dne 3. septembra so Rusi obstreljevali avstrijske okope okrog Lvova in se dva dni potem (dne 5. septembra) vkorakali v Lvov. V času od 4. do 8. septembra so Rusi urejevali in ojačevali svoje zelo poslabšane bojne sile. Naše vrhovno poveljstvo pa Rusom ni dalo toliko časa na razpolago, da bi se lahko znova ojačili in pritegnili novih čet iz osrednje Rusije. Na naši strani se je večdnevni odmor do dobra izrabil. Naša armada se je odpočila, ob enem pa se tudi dovolj okrepila, da lahko že prične z upanjem na popolni uspeh, zopet nove bitke z močnim sovražnikom.

Vojno gradivo, katero se je po devetdnevni bitki porabilo, se je z dovozom zopet dostavilo. Vrzeli v vrstah našega vojaštva, ki so tu in tam nastale, so se z dohodom novih in svežih čet zopet izpopolnile. Preskrba z živežem in vsemi drugimi vojnimi potrebščinami je do dobra urejena; naše čete so polne navdušenja za svetli boj. Častniki kakor tudi moštvo je v dno duše prepričano, da se bo našemu vrhovnemu vodstvu in našemu orožju posrečilo, doseči konečno zmago.

Avstrijci začeli.

K zgorajšnji vesti, da se je pričela pri Lvovu nova bitka med Avstrijci in Rusi, še prihaja z bojišča tudi dodatno poročilo, da je naša avstrijska armada pričela z bitko. Avstrijci so začeli napadati! Te kratke besede povedo veliko in so neizmerno razveseljive za nas. Dokaz so nam, da se je naša armada zares umaknila sama rada ter v najlepšem redu, da se je zopet razvrstila in da vlada v njenih vrstah izboren duh. Ponosni smo na naše vojaštvo. Poročilo se glasi:

Z bojišča, dne 9. septembra.

V novi bitki, ki se je začela v prostoru pri Lvovu, so naše čete začele (ofenzivo) napadati.

V Galiciji neugodna bojna tla.

Berolin, dne 6. septembra.

Vojaški sotrudnik „B. Ztg. a. M.“ piše: Kdor hoče dogodljaje, ki se sedaj odigravajo na gališki meji, pravilno presoditi in oceniti, mora upoštevati težkoče na bojnem pozorišču. Svet je tamkaj na mnogih krajih močvirnat, reke in potoki tečejo po močvirnatih nižinah. Kjer se pa najdejo nizki hribočki in ni močvirnato, tam se pa nahajajo temni in gosti gozdovi. Majhni hribočki, ki so raztreseni po dolinah, se končujejo s strmimi obronki. Za gibanje večjih čet so torej velika težkoča in ovira. Vodje izgubijo pregled nad četami, čete pa medsebojni stik. Enotno vodstvo je onemogočeno in namesto velikih bitk pride le samo do posameznih spopadov, ki zahtevajo od posameznega vojaka in vodij mnogo samostojnosti. Vsled opisanih razmer trpi prav občutno napadalno prodiranje. A tudi že poražene čete se lahko povsod zopet ustavijo in branijo vsako ped zemlje. Skupno in enotno bojevanje vseh vrst orožja je zelo otežkočeno in topničarstvo dostikrat ne more podpirati pehote. Vsled opisanih razmer tudi zmagujoče avstrijsko levo krilo ne more naglo prodirati. Vselej se nudi sovražniku dovolj prilike za resen odpor.

Nadelanih in z gramozom posutih cest je zelo malo. Ceste in pota so odvisna od vremenskih razmer. To je velike važnosti ne le za prodiranje čet, ampak tudi za dovoz živil in streliva. V uradnih in v poročilih raznih vojnih poročevalcev se vsled tega tudi redno omenja in povdarja, kakšno je vreme. Kadar delj časa dežuje, so ilovnata tla, pota in ceste tako globoko premočena, da je vsako večje gibanje čet popolnoma onemogočeno.

„Naš Konrad.“

Načelnik generalnega štaba baron Konrad-Hecendorf, ali kakor ga vojaštvo s ponosom imenuje „naš Konrad“, je po poročilih iz glavnega vojnega štaba poln najboljših upov in pri trdnem zdravju. Napori 10dnevne borbe mu niso nič škodovali. V glavnem vojnem stanu vlada živahno gibanje.

Zmagovalec general Auffenberg.

Armadni nadzornik general pehote, Moric vitez pl. Auffenberg, ki je slavno pri Zamoscu in Komarowem premagal Ruse in ki prodira v Rusijo ob reki Bug, je bil rojen l. 1850 v Opavi. Njegov oče je bil predsednik deželne sodišča. Vojaške študije je dovršil na vojaški akademiji v Dunajskem Novem mestu. Za poročnika je bil imenovan, ko je bil 19 let star. Pridelili so ga 28. pešpolku. Nadarjeni častnik je izdelal vojno šolo in so ga nato majnika l. 1877 prideli generalnemu štabu. Mladi častnik generalnega štaba se je udeležil l. 1878 okupacije v Bosni in Hercegovini. Od meseca majnika l. 1880. naprej je služil Auffenberg v generalnem štabu. Oktobra l. 1890 je bil imenovan za načelnika generalnega štaba 28. pehotne divizije. Podpolkovnik je postal majnika l. 1891; majnika l. 1894 pa polkovnik pešpolka št. 96. Za poveljnika pešpolka št. 23. je bil imenovan aprila leta 1895, junija 1895. so ga premestili kot poveljnika k pešpolku št. 78. General je postal Auffenberg majnika l. 1900, ko je bil imenovan za poveljnika 65. pehotne brigade. Podmaršal je postal naš junak l. majnika 1905 in je kot tak postal poveljnik 36. pehotne divizije v Zagrebu. Auffenberg je dne 1. oktobra 1907 postal generalni nadzornik zbornih častniških šol, a l. 1909. je bil imenovan za poveljnika 15. armadnega

zboru v Sarajevu. Ko je vojni minister, general pehote, Schönaich, odstopil, je postal Auffenberg vojni minister, kjer se je zelo odločno zavzemal za potrebe armade. Ko je odstopil, je bil imenovan za armadnega nadzornika.

Zaupanje, ki ga ima armada v njega, je Auffenberg upravičil v krvavih, a slavnih bitkah pri Bugu. Njegovo ime ostane nepozabljeno v povestnici naše hrabre in slavne armade.

Podmaršal Pavel Kestranek.

Podmaršal Pavel Kestranek, ki se tako častno imenuje v bojih, katere je imela Auffenbergova armada, je dovršil svoje vojaške študije na dunajski vojaški akademiji in se je takoj, ko je bil imenovan za poročnika, udeležil okupacije Bosne in Hercegovine. Po končani vojski je dovršil vojno šolo na Dunaju. Služboval je nato kot nadporočnik in stotnik v generalnem štabu. Kot major in podpolkovnik je bil prideljen k pešpolku št. 6 v Budimpešti, kjer je bil imenovan leta 1904 za polkovnika tega polka. In eno leto pozneje je bil imenovan za polkovnega poveljnika pešpolka št. 99 na Dunaju, kjer je ostal do leta 1909. Tega leta je bil imenovan za generalnega majorja in poveljnika pehotne brigade št. 98 na Dunaju. S 1. novembrom 1913 je bil Pavel Kestranek imenovan za podmaršala in divizijskega poveljnika.

Podmaršal Kestranek je vitez reda železne kro-ne tretjega reda, je bil odlikovan z vojaškim zaslužnim križcem, z vojno kolajno, z vojaškim znamenjem drugega razreda za častnike itd., in je bil vrhu tega še odlikovan z raznimi inozemskimi redovi.

Slovaki na bojišču.

Vrli Slovaki so na severnem bojišču pokazali s prelivanjem svoje krvi, da se radi vojskujejo za slavo Avstrije in naše cesarske hiše. V njih je združena živahnost slovaškega plemena z vstrajnostjo in gibčnostjo, ki se tudi pri največjih izgubah ne razprši. Te lastnosti vrlih ogrskih Slovakov so pripomogle v mnogih bojih, da so se napadi naših bojnih vrst znamenito izvršili kljub veliki sovražni sili. Slovaki je v napadih, posebno v bajonetnih juriših, nepremagljiv. Požunski (72.) pešpolk, ki sestoji večinoma iz samih vernih Slovakov, je v Galiciji pokazal, da so fantje in moške tega polka res skoro sami junaki. Vredni drugovi so jim vojaki naših čet v Kašovicu (VI. armadnega zboru), katerim poveljuje general Borojevič. Velika večina teh čet je sestavljena iz vzhodno-ogrskih Slovakov. Tudi v V. armadnem zboru, pod poveljstvom generala Puhalla, so združeni večinoma slovaški fantje zahodno-ogrskih okrajev. Listi so že te dni večkrat poročali o junaških činih teh slovaških korenjakov. Ogrski domobranski (honvedni) pešpolk št. 15 v Trenčinu in 13. v Požunu so tudi sestavljeni iz skoro samih Slovakov. Ostudno lažnjivo pisarenje tujih, posebno francoskih listov, kateri žalijo domoljubni čuti vrlih Slovakov in pravijo, da slovaški polki v bojih niso zanesljivi, je vsega obsojanja vredno. Naši poveljniki so posebno ponosni na svoje slovaške junake, kateri gredo v najhujšem dežju sovražnih krogel kot levi zoper sovražnika.

Domobranski junak.

Naši domobranci stojijo, odkar so se ustanovili, sedaj prvokrat v boju. V svojo zgodovino so začeli pisati z orožjem junaška dejanja.

Z bojnega polja se poroča o skoro neverjetnem junaštvu domobranca Julija Reifa od 31. domobranskega pešpolka. Njegovo smelost v boju vse občuduje. V boju pri Suhodolu dne 24. avgusta je Reif z iskrenimi besedami podžigal ostalo moštvo k napadu na sovražnika. Reif je sam prodiral proti sovražni postojanki in tako dal svojim tovarišem vzgled vojaka-junaka. Domobranci so šli za svojim tovarišem, ki je že uničil sovražniku razdaljna znamenja. Mali domobranci so se kmalu posrečilo, zavzeti sovražno postojanko. Reif je bil takoj imenovan za desetnika (korporala).

Dne 27. avgusta je Reif vzdržal z 12 tovariši v hudem sovražnem ognju, med tem ko je bilo ostalo moštvo njegove stotnije že 5krat vrženo nazaj. Vrli domobranec se je tudi dne 28. avgusta s svojim pogumom, hladnokrvnostjo in previdnostjo posebno izkazal. Poveljeval je svojemu voju, in to tako spretno, da je s svojo odločnostjo mnogo pripomogel, da je bil sovražnik konečno premagan. Med bojem je opazil Reif, da sta dve četi Rusov, ki sta šle po 50 mož, skušali za nekim gozdom priti našim za hrbet. Reif je takoj zbral okrog sebe kakih 70 mož ter je nenadoma napadel z bajonetnim naskokom sovražnika v oddaljenosti 300 korakov. Prvi je padel sovražni poveljnik, zadet od Reifovega bajoneta. Nato je pozval Reif Ruse, naj se udajo. Ko so začeli Rusi nato z velike bližine streljati na naše domobrance, je Reifova četa tako dobro odgovarjala, da je polovica Rusov padla, ostali so pa v begu iskali svojo rešitev. Nato je Reif prodiral s svojimi proti neki višini, kjer je imel sovražnik postavljenih več strojnih pušk. Enemu svojemu oddelku je zapovedal, naj napade moštvo, ki je krilo strojne puške, sam pa je posebno pogumno napadel moštvo pri strojnih puškah. Napad se mu je posrečil; Reif je vjel moštvo ter je odvzel Rusom tudi vse strojne puške. Reif je bil radi teh izrednih junaških činov povzdignjen za narednika (feldvebel). Obenem se bo ta vrli domobranec priporočal cesarju v najvišje odlikovanje.

Nečloveško bojevanje naših nasprotnikov.

Vsa poročila soglašajo v tem, da so se srbski vojaki in ruski kozaki ponižali do bojevanja najnižje vrste. Enemu avstrijskemu častniku-posredovalcu so Srbi odsekali obe roki in ga potem poslali nazaj z listkom, da bodo z vsakim tako ravnali. Naši jim bodo te želje že korenito pokvarili. Ruskim kozakom niso sveti tudi oddelki Rudečega križa, na katere streljajo in jih celo more. En avstrijski zdravstveni oddelek so ruski kozaki napadli in pomorili.

Avstrijske pošte na Rusko-Poljskem.

Krakov, dne 5. septembra.

Včeraj sta se v Miechowie in Olkuzu ustanočila avstrijska poštna in brzojavna urada. Brzojavni uradi v mestih Zialowicze, Skalpmierz, Brozawicze, Kielce in Pinczow so se spremenili v poštne in brzojavne urade. Ti uradi se bodo izročili prometu kakor hitro bodo iz Dunaja odposlani potrebni aparati (stroji) in potrebščine.

Kako je sedaj v Krakovu.

List „Nova Reforma“ piše: Na krakovski kolo-dvor se le prav težko pride. Vlaki z ranjenci vozijo do tovrnega kolo-dvora, kjer morajo čakati na nova navodila. Mnogi lahko ranjeni gredo sami brez tuje pomoči v bolnišnice. Težko ranjene so pa spravili v kolo-dvorska skladišča, katera so spremenili v bolnišnice. Veliko število zdravnikov neumorno leči ranjence. Iz Lvova in iz vzhodne Galicije je došlo v Krakov velikansko število potnikov in drugih oseb, in železniška uprava je imela s temi osebami veliko dela. Za tiste osebe, ki so zapustile v vzhodni Galiciji svoja domovja, so se izdale posebne izkaznice in pripravili posebni vlaki, da morejo odpotovati, kamor so namenjeni.

Avstrijsko-srbsko bojišče.

Timoška divizija uničena.

5000 Srbov mrtvih, 5000 ujetih.

Srbi so bili posebno ponosni na svojo timoško divizijo. Ta divizija se je v bojih zoper Turke pri Odrinu posebno odlikovala. Vojaštvo te divizije je postavljeno iz fantov okrožja Timok, ki leži v vzhodnem delu Srbije ob bolgarski meji. Srbi so smatrali to svojo divizijo za nepremagljivo. A bridko so se zmotili. Srbsko vrhovno poveljstvo je določilo, da naj izbrano moštvo timoške divizije, 10.000 mož, poskuša pri Mitrovici prekoračiti Savo in presenečiti avstrijske čete. Res se je posrečilo timoški diviziji, da je prebrodila Savo in stopila na avstrijska tla. Toda prišli so v nastavljeno past. Srbi so gotovo mislili, da so Avstrijce preslepili in da naše vojaštvo lepo mirno počiva v svojih taboriščih. A kako so se Srbi zmotili!

Naš avstrijske čete so vrlo čule in so pustile, da so Srbi prekoračili Savo. Dokler ni bil zadnji vojak timoške divizije na avstrijskih tleh, ni padel ne en strel. Naše čete so bile skrite po bližnjih gozdovih in poljih. Kar na enkrat, kakor bi udarila — strela iz jasnega, so pozdravili Avstrijci Srbe z morilnimi krogami iz tisočero pušk. Tuđi topovi in pa strojne puške so pele grozno smrtonosno pesem v vrstah timoške divizije. Naši so Srbe popolnoma obkolili. Kogar ni pokosil avstrijski ogenj ali ni našel smrti v deroči Savi, je prišel v avstrijsko ujetništvo. Ne eden član timoške divizije ni ušel čez Savo na Srbsko, da bi svojim rojakom prinesel glas o usodi timoške divizije. Naval avstrijskih čet je bil tako — nagel in silen, da Srbi niti odgovarjati niso mogli. Od treh strani so frčale morilne krogle v srbske vrste.

Uradno poročilo, ki ga je izdal poveljnik avstrijskih čet v Mitrovici, general Frank, se glasi: Zagreb, 7. septembra.

Včeraj, v nedeljo, dne 6. septembra, so naše avstrijske čete uničile srbsko timoško divizijo kmalu potem, ko je ista prekoračila pri Mitrovici Savo. — Vse moštvo, kar ni padlo pod našim orožjem, je prišlo v naše ujetništvo.

Do danes smo našli 5000 srbskih ujetnikov. Zaplenili smo tudi mnogo vojnega građiva.

Brezupen položaj srbske armade.

Akoravno še avstrijska armada zoper Srbijo ni nastopila z veliko bojno silo, vendar je položaj srbske armade že sam na sebi brezupen. Naslednje poročilo nam pove o tem dovolj:

Budimpešta, 9. septembra.

(Uradno) Danes se je peljalo po železnici skozi Budimpešto okrog 5000 srbskih ujetnikov, vojakov timoške divizije. Ujete Srbe bodo pridržali v bližini Ostrogona v vojnem ujetništvu. Srbski ujetniki pripovedujejo, da vladajo v srbski armadi grozne razmere. Preskrba armade z živežem je slabša, kot si jo sploh moremo predstavljati. Po cele dneve dobijo srbski vojaki kot hrano edino suhi kruh ter morajo sploh trpeti veliko pomanjkanje. Tuđi običajno vojaško plačilo se zelo neredno izplačuje. Prav za prav dobijo plačilo samo linijski polki; rezervisti in črnovojniki pa sploh ne dobijo ne beliča denarja. — Splošno pa vlada v celi Srbiji med armado velika nezadovoljnost, ker je sedanja vojska, v kratkem času že tretja borba, katero morajo Srbi bojevati. Opaža se tudi, da se pojavljajo posamezni slučajji punita ter da se podložni zoperstavljajo svojim predpostavljenim. Odporna sila srbskega vojaštva je zelo oslabiljena, radi tega ni skoro nobeno čudo, da se cele čete srbskih vojakov kar udajajo Avstrijcem in položijo orožje.

Pobitost na srbskem dvoru.

„Südslavische Korrespondenz“ poroča iz Niša z dne 2. septembra sledeče:

Vesti o velikih zmagah avstrijskih čet na severnem bojišču proti Rusom, kakor tudi vest o katastrofalnem porazu ruske armade v vzhodni Prusiji, so vendar došle iz Sofije v Niš, čeprav so jih na srbskih uradnih mestih tajili in prikrivali. Te vesti so napravile na srbsko inteligenco najglobokejši utis. Porazi Rusov in zmagonosni pohod nemških armad v Francijo so tako silno osupnile srbske dvorne kroge, da se je ta pobitost zanesla že tudi med srbsko inteligenco. Hudo razočarenje je zadelo srbsko srbskega ministrskega predsednika Pašića, ker ni prišlo do notranjih težkoč in nemirov v avstrijski monarhiji, katere so se ravno od te strani tolikokrat prerokovale. Povdarjati se mora, da je ohranilo srbsko vrhovno armadno poveljstvo, kakor tudi srbski častniški zbor mirno kri in še tudi sedaj upa na — zmago. Srbsko armadno vrhovno poveljstvo še vedno nadaljuje priprave za bodoče srdite boje, gradi povsod utrdbe, da uspešno zabrani morebitno prodiranje Avstrijcev.

Oporoka Hartwiga.

Sofijski list „Utro“ objavlja članek iz peresa ruskega vodje nacionalistov (narodnih naprednjakov), Sawenke, v petrograjskem listu „Kiwljanin“, ki vsebuje izjavo umrlega ruskega poslanika v Belgradu, pl. Hartwiga, o ruski politiki na Balkanu. Pl. Hartwig se je, kakor je razvidno iz članka, izjavil, da je bolgarofilstvo (ljubezen do Bolgarov) ruskih krogov škodljiva plitvost. Močna Bolgarija bi bila za Rusijo nespremljiv sovražnik, ker bi gotovo sklenila z Avstrijo zvezo. Temu nasprotno si pa ruski in srbski interesi nikjer ne nasprotujejo in je torej Srbija naravna zaveznica Rusije, ker bi bila močna Srbija nespremljiva nasprotnica Avstrije. Kakor pelje pot Rusije do Dardanel le preko razvalin Avstrije, je Avstrija ovi-

ra za uresničenje velike Srbije. Sklepno pravi Sawenko: Ta oporoka pl. Hartwiga bo živela dalje, ker je za Rusijo življenska potreba. List „Utro“ še dostavlja: Veseliti mora ta odkritosrčnost glede sedanje politike Rusije. Če bi Bolgarija ne prišla do tega spoznanja, potem bi postala žrtev ruske politike.

Nemško-francosko bojišče

Obupana Francija.

Že v zadnji številki smo poročali, da drvi sedem nemških armad nevzdržljivo proti Parizu. Trdnjava za trdnjavo se je ali prostovoljno vdala nemškim četam, ali je pa bila naskokoma vzeta. Ob celi severno-francosko-belgijski meji je bila edina francoska trdnjava Maubeuge, ki se je najdalje in najuspešneje branila. Toda tudi ta se je dne 7. t. m. po junaškem boju udala. Čez 40.000 Francozov je bilo ujetih, med njimi 4 generali, zaplenjenih je bilo pa čez 400 topov. Vsa severna Francija notri do Pariza je v oblasti nemških čet. Pred utrdami Pariza pa vihra trenotno boj med francoskimi in nemškimi četami. Gro-menje topov se prav razločno sliši v Pariz. Sklepati iz poteka dosedanjih bojev, bo bržkone tudi ta bitka za Francoze nesrečno izpadla. Pariz čakajo najgroznejši dnevi obleganja. V Parizu samem je vse zbegano in prestrašeno. Premožnejši sloji so že davno zapustili mesto, istotako se je preselila vlada iz Pariza v Bordo, in na bulevardih, kjer so se še pred tedni sprehajale ponosne Parižanke, se sedaj pasejo ovce, ki so namenjene za hrano posadki v dobi obleganja. Pariz sam spremenjen je v velikansko taborišče. Francoska vlada je sklicala pod orožje vse za orožje količjak sposobno moštvo. Še celo nabornike letnika 1914 in 1915 vežba z vso naglico, da jih pripravi za zadnji odpor. V Pariz stavi sedaj Francija vse svoje upanje, ker ga smatra za najmočnejšo trdnjavo celoga sveta. Ker je pa do sedaj splavalo po vodi toliko lepih francoskih upov in se razblinilo v prazen nič, bo prej ali pozneje padel tudi Pariz in za ponosni francoski narod bo prišla namesto dosedanjih razočaranj doba skrajnega ponižanja.

Francija rabi 8 dni odmora.

Iz Berolina se poroča, da so Nemci pri Nancy streljali na francoske zrakoplove, ki so vsled poškodb popadali na tla. Na enem teh zrakoplovov se je našlo pismo predsednika francoske republike Poincaréja na ruskega carja, v katerem ga prosi, da naj začne car z najkrepkejšo ofenzivo, ker rabi — Francija 8 dni odmora, sicer je izgubljena.

Velika bitka pri Parizu

Kodanj, 9. septembra.

Iz Pariza se poroča, da se je pričela dne 8. t. m. velika bitka vzhodno od Pariza. Boj z nemško armado so začele združene francosko-angleške čete. Poročilo o zmagi francoskega generala Joffre, katero je poslal v London, pravi, da je bilo neko nemško krilo z velikimi izgubami vrženo nazaj. To poročilo še pa ni potrjeno in se zdi še celo v Londonu dvomljivo. Francoski vojni minister Millerand izjavlja, da položaj ni tako slab, kakor ga smatrajo njegovi rojaki. Francija še sicer mora sedaj prinašati mnogo žrtev, toda „mi korakamo po zmago.“

Iz Rotterdama se poroča o tej bitki: Pred Parizom vihra splošna bitka. Francosko levo krilo je v boju z nemškim desnim krilom. V bitko so posegle še tudi angleške čete. Na celi črti Auteuil—Meaux—Sezanne—Vitzy se bije boj.

Francozi zapustili mesto Rouen in Boulogne.

Kodanj, dne 5. septembra.

(Uradno.) Francozi so zapustili mesti Rouen in Boulogne.

Rouen je nekdanje glavno mesto Normandije in leži ob desnem bregu reke Seine, oddaljeno od Pariza 130 km. Rouen je važno železniško križišče prog proti Parizu, Havre in proti Amiensu. Rouen je važno trgovinsko mesto in ima mnogo velikih tovarn, šteje 118.000 prebivalcev in je znamenito vsled mnogo velikih in krasnih cerkva. Osobito katedrala je monumentalna stavba.

Rouen tvori takorekoč vrata vsega prometa iz Pariza proti morju. Ves promet Pariza z Anglijo od te strani je sedaj onemogočen.

Boulogne je glavno mesto francoske pokrajine istega imena in leži ob izlivu reke Liane v zaliv Kanal la manche med Francijo in Anglijo. Boulogne šteje 50.000 prebivalcev in je važno trgovinsko mesto. Sicer ima nekaj utrdb, toda te so zastarele in nimajo nobene važnosti. Boulogne ima krasen in prostran pristan in je središče ribolovstva ob francoski morski obali v Atlantskem morju.

Lille mora plačati 200 milijonov.

Iz Berolina se poroča, da so naložile nemške vojaške oblasti francoskemu mestu Lille 200 milijonov mark vojnega davka.

Lille je glavno mesto francoske pokrajine Nord in šteje 210.000 prebivalcev. V Lille se steka 8 železniških prog. Mesto leži v rodovitni Flandrijski dolini. Lille je bilo poprej močna trdnjava.

Nemci ugrabili 30 francoskih zrakoplovov.

Kolin, dne 8. septembra.

Poveljniku nemških zrakoplovov pri tretji armadi se je posrečilo udreti v francosko skladišče za zrakoplove, kjer je zaplenil 30 zrakoplovov in gradiva za zgradbo zrakoplovov v vrednosti 1 milijona frankov. S tem je večji del francoskih vojnih zrakoplovov padel Nemcem v roke.

Ruske čete v Severni Franciji.

Rim, dne 8. septembra.

Različni listi poročajo, da so Rusi v Severni Franciji izkrcali že 250.000 mož, ki so jih pripeljali iz Arhangelskega. Novica se nam zdi malo verjetna.

Dragi strelj.

Ko so Nemci vkorakali v mesto Namur, je poklical nemški poveljujoči general k sebi župana in mu naznanil, da je naložil mestu Namur 25 milijonov frankov vojnega davka, ker je streljalo mestno prebivalstvo na nemške čete. V tem trenutku so počili štirje novi strelj. „Pišite 30 milijonov!“, je narekoval general, „in če še počeni strel, bo 40 milijonov!“, je nadaljeval nemški general. „Mislim, da bo sedaj konec tega streljanja, gospod župan!“ In res, odslej naprej ni počil nobeden strel na nemške vojaške.

Francoski general ustreljen od lastnih vojakov.

Po uradno pregledanih vesteh je ustreljen od lastnih vojakov francoski general Persin, ker je pripeljal prepozno svojo vojsko, 200.000 ljudi, pred Namur.

500 ujetnikov ušlo sovražniku.

O Francozih je znano, da so radi svojega mekušnega življenja narod, ki zna v vojski skoro samo bežati pred svojim sovražnikom. To nam dokazuje zopet sedanja vojska.

Iz Monakovega na Bavarskem se poroča o sledečem zanimivem dogodku: Ko so prodirale nemške čete proti francoskemu mestu Luneville, so Francozi ujeli 500 Bavarcev. Ujetniki so kmalu opazili, da se bližajo nemške čete. Takoj so si dali med seboj neko tajno znamenje in v hipu so odvzeli junaški Bavarci 800 Francozom, ki so stražili ujetnike, puške in jih ujeli. Namesto Bavarcev so morali potem Francozi v vojno ujetništvo.

Bavarci so po veliki večini katoličani. Na Bavarskem imajo po večini katoliško misleče ministre in tudi v svojem deželnem zboru imajo katoličani lepo večino.

Novi nabori v Franciji.

Pariz, 6. septembra.

„Agence Havas“ poroča iz Bordo: Francoski uradni list naglašaja, da se mora naborni letnik 1914 izvežbati in po preteku nekaj mesecev mobilizirati. Na vrsto bo nato takoj prišel naborni letnik 1915, ki se bo moral istotako izvežbati in v najkrajšem času postaviti na bojno polje.

Francoski upi.

Francoski listi, ki so se preselili tudi v Bordo in izhajajo tamkaj zaradi pomanjkanja papirja kot majhni letaki, so se v svojem obupu oklenili slabotne slamice, katero jim je vrgel angleški ministrski predsednik Asquith. Ta je rekel, da se bo Anglija, ako bo treba, vojskovala tudi s k o z i 20 l e t, dokler se trojnemu sporazumu ne posreči, da razdrobi Nemčijo.

Usoda Belgije — zapečaten.

Že v nemško-francoski vojski leta 1870 je prišla Nemčija do prepričanja, da tvori Belgija vsled svoje geografske lege ključ do Francije. Meja med Francijo in Belgijo se na francoski strani ne more z umetnimi utrdbami tako uspešno zavarovati, da bi se moglo prodiranje večjih čet iz Belgije v sev. Francijo uspešno zabraniti. Vojni načrt o morebitni vojski med Francijo in Nemčijo je zahteval od Nemčije, da si z dobra ali z lepa pridobi, oziroma izsili prehod nemških čet skozi Belgijo v severno Francijo. Dva dni pred napovedjo vojske med Nemčijo in Francijo in sicer dne 2. avgusta, je stavila Nemčija ultimatum Belgiji, da ji z lepa dovoli prehod nemških čet skozi Belgijo v severno Francijo. Belgija je odklonila ta nemški ultimatum in dne 4. avgusta je Nemčija napovedala Belgiji vojsko.

Očividno je bila Belgija po Franciji in Angliji zapeljana, da se je odločila do tega za njo usodnega koraka. Nemške čete so nato že dne 5. avgusta vkorakale v Belgijo in dva dni pozneje, dne 7. avgusta, je padla prva belgijska trdnjava Lüttich, dne 12. avgusta druga belgijska trdnjava Namur in nemške čete so dne 20. avgusta vkorakale v glavno mesto Belgije, v Bruselj. Udarci je sledil udarcu, vse bel-

gijsko-francoske čete so bile kar zaporedoma poražene in belgijskemu kralju Albertu je ostala od celoga njegovega kraljestva samo trdnjava Antwerpen, kamor se je zatekel, in ozka morska obala. Toda tudi do morske obale so že prodrle nemške čete in obstreljujejo sedaj belgijsko pomorsko mesto Ostende in se pripravljajo na obleganje zadnje belgijske trdnjave, Antwerpen.

Ko pade Antwerpen, bo vsa Belgija v nemški oblasti in belgijski kralj Albert bo kralj s krono, a brez dežele, — Belgija bo izbrisana kot samostojno kraljestvo iz zemljevida.

Nemška armada na belgijski morski obali.

Pariz, 8. septembra.

(Uradno.) Nemške čete so dne 7. t. m. prodirale ob severno-zahodni strani Bruselja med mestoma Gent in Antwerpen. Zveze med Gentom in Antwerpenom so pretrgane. Pri Oordegem je prišlo do bitke med Belgiji in Nemci. Belgijske čete so se morale umakniti. Nemške čete so nato zasedle veliko belgijsko mesto Gent in se pripravljajo na obleganje belgijskega pomorskega mesta Ostende.

Na morju.

Na morju so se začeli sovražniki gibati. Sicer ni prišlo do nobene večje morske bitke, toda molk o dogodkih na morju je pretrgan. Prihajajo glasovi o vojnih načrtih, o majhnih spopadih, o različnih nesrečah itd. Mi bilježimo vse to na kratko.

Rešenci s „Zente.“

Zagreb, 9. septembra.

Mornarji, ki so se ponesrečili s „Zento“ ob barskem pristanišču in so bili od Črnogorcev ter od italijanskih delavcev rešeni, se nahajajo sedaj v črnogorskem vojnem ujetništvu v Podgorici. Črnogorci zelo lepo ravnaajo z ujetniki. Častniki so v Cetinju in se jim je pod častno besedo dovolilo popolnoma prosto gibanje.

Francozi ne bodo bombardirali Pulja.

V Pulju izhajajoči list „Polaer Tagblatt“ piše: Še vedno ni konca vznemirajočih vesti, ki prihajajo iz inozemstva, osobito iz Italije. Toda popolnoma izključeno je, da bi francoske vojne ladije obstreljevale Pulj, čeprav se v mnogih italijanskih listih zatrjuje, da namerava francoska vojna mornarica v najkrajšem času napasti Pulj.

Odredbe Italije v Jadranskem morju.

Italijanska vlada naznanja, da smejo vojne ladje v pristanišča Spezia, Maddalena, Tarent, Brindisi in Benetke pripluti samo po dnevi, in sicer le tedaj, če so poprej dobile po brezžičnem brzojavu dovoljenje od dotičnega pristaniškega poveljstva. Vojna ladja, kateri je bil dovoljen vstop v pristanišče, mora pluti proti signalni postaji, mora tamkaj počakati najmanj 3 morske milje proč od obrežja in razobesiti svojo zastavo. Signalna postaja naznani prihod vojne ladje poveljniku pristanišča, ki nato odpošlje mornariškega častnika na dotično tujo vojno ladjo.

Ruska admiralska ladja za boj nesposobna.

Berolin, dne 5. septembra.

Neki potnik, ki je prišel iz Helsingforsa ob rusko-finskem zalivu v švedsko glavno mesto Stockholm, poroča berlinskemu listu „Nationalzeitung“ sledeče: „Po 7. uri zvečer se v Helsingforsu ne sme na ulici nihče več pokazati. V Helsingforsu, ki je močna ruska trdnjava, vlada splošna pobitost in stiska. Vsakega tujea se takoj zasliši. V mestu je vse polno vojaštva. Dosedaj je došlo v Helsingfors 86 vojaških vlakov. Večina čet ostane v mestu, en del je pa odkorakal proti severu v Torneo. Zvečer ali ponoči ne sme goreti nobena luč več. V cellem velikem mestu ne sme biti razsvetljena nobena ulica. Iz predutrdb Sveaborg meče ponoči metalec luči svoje žarke v okolico. V pristanišču je pa zasedrana vsa ruska vojna mornarica, izvzemši admiralsko ladjo „Rurik“, ki je zavezila na skalo in se deloma razbila. (To je ona ruska vojna ladja, o kateri se je že poročalo, da je zavezila na skalo, a njeno ime nam je še-le sedaj znano.)

Angleška bojna ladja potopila.

London, 8. septembra.

(Uradno.) Lahka angleška oklopna križarka „Pathfinder“ je trčila na vzhodni obali Anglije na neko mino in se je naglo potopila. Utonili so 4 pomorščaki, 13 jih je bilo ranjenih in pogreša se pa 243 pomorščakov.

Angleška križarka „Pathfinder“ je lahka oklopna križarka. Oborožena je bila z 9 topovi kalibra 10 cm in 8 topovi kalibra 4 cm. Posadke je imela 268 mož. Dolga je bila 113, široka pa 12 metrov. Njena tonaža je znašala 2895 ton. Zgrajena je bila l. 1904.

Zopet dve angleški vojni ladji potopili.

Iz Rotterdama na Nizozemskem se poroča, da je trčila angleška obrežna vojna ladja „Linsdell“ na

neko angleško mino in se potopila. Nekaj pozneje je pa trčila stara angleška vojna ladja „Speedy“, ki je rešila del posadke potopljene ladje „Linsdell“, tudi na mino in se z moštvom vred pogreznila na morskno dno.

Angleški parnik se potopil.

London, 7. septembra.

(Uradno.) Admiraliteta poroča, da je osebni parnik „Runo“, družbe Wilson-Line, dne 5. septembra popoldne v bližini angleškega vzhodnega obrežja zadel ob mino in se potopil. Moštvo in potniki so se rešili, le okoli 20 Rusov, ki so bežali iz Pariza, je utonilo.

Anglija zaplenila nemški parnik.

Iz Frankobroda se poroča, da je zaplenila Anglija nemški parnik „Potsdam“ med vožnjo v Rotterdam. Zaplenila je vsjo pošto, ki je bila namenjena za Nemčijo. Potnike so pa odpeljali na Angleško.

Pomorska bitka v južni Ameriki.

Iz Rotterdama se poroča o nekem boju med nemško križarko „Karlsruhe“ in angleškima oklopnima križarkama „Berwick“ in „Suffolk“ ob obali Brazilije. Nemška križarka se je baje zatekla v nizozemsko pristanišče Willemstad. Istotam je pa potopila nemška križarka „Dresden“ neki angleški parnik, ki je vozil premo.

Angleško-nemški spopadi v Kitajskem morju.

Iz Šangaja ob kitajski morski obali se poroča: Dne 13. avgusta sta se pripeljali v pristanišče Hongkong dve angleški vojni ladji, vsaka s štirimi dimniki, ki sta bili težko poškodovani in ki sta veliko ranjencev na krovu vozili. Sodi se, da gre ali za oboroženi angleški križarki „Minotaur“ in „Hampshire“, ali pa za francoski križarki „Duplex“ in pa „Montcalm“. Poškodovani sta bili vojni ladji ob spopadu z nemškimi križarkami.

Anglija kupila vojno brodovje Portugalske.

Iz Rotterdama se poroča, da je angleška mornariška uprava kupila portugalsko vojno brodovje, ki šteje: eno oklopno križarko, štiri lahke križarke, šest modernih topničark, 11 starih topničark in pet torpednih čolnov.

Angleška pomorska sodišča na delu.

Angleško pomorsko sodišče je potrdilo zaplenbo 8 nemških trgovskih ladij, katere so zaplenili angleške vojne ladje v Atlantskem morju. Glede zaplenjenega nemškega parnika „Chile“, katerega so Angleži ugrabili še pred izbruhom vojske, se je pa izreklo, da se omenjeni parnik začasno ne izroči lastniku.

Junaštvo Angležev.

Štiri angleške vojne ladje so ustavile na Atlantskem morju neko nevtralno ladjo in jo preiskale. Na omenjeni ladji so našle dva nemška kurjača, kateri so spravili kot ujetnika na krov angleške vojne ladje.

Nove izgube Anglije na morju.

Angleška admiraliteta objavlja naknadni seznam na morju padlih pomorščakov. Na tem seznamu se nahajajo tudi imena pomorščakov angleških križark „Arethusa“ in „Fearless“ in štirih torpednih rušilcev. Ni še pa znano, ali so bile te vojne ladje zapletene v boje, ali so pa trčile na mine. V Severnem morju sta zadela velika angleška parnika „Revigo“ in „Imperialist“ na mine in se takoj potopila.

Angleška poročila — zvižaja.

Londonski list „Times“ poroča, da je Nemčija prodala Turčiji topničarko „Panther“, ki je bila zasedrana v pristanišču Smyrna. Ta prodaja bi utegnila prisiliti Anglijo, da pretrga diplomatsko zvezo med Turčijo. To angleško poročilo je pa popolnoma izmišljeno, kajti „Panther“ ni bila nikdar zasedrana v kakem sredozemskem pristanišču.

Anglija se uklanja Združenim državam.

Iz Londona se poroča, da je Anglija pritrdila predlogu vlade Združenih držav Severne Amerike ki se glasi, da angleške trgovske ladje, če so oborožene s topovi, ne smejo pripluti v kako ameriško pristanišče.

Nemčija zaplenila 15 angleških ribiških čolnov.

London, 6. septembra.

(Uradno.) Nemško vojno brodovje, ki je štel 2 križarki in 4 torpedne čolne, je zaplenilo v Severnem morju 15 angleških ribiških čolnov. Vse ribiče in vse ulovljene ribe so prepeljali v nemško luko Wilhelmshaven.

Nemčija se ojačuje na morju.

Vodje vseh meščanskih strank nemškega državnega zbora so imeli dne 5. septembra sejo, v kateri so sklenili sledeče: Na posebni konferenci izjavljajo podpisani člani državnega zbora, da se bodo v svojih frakcijah in v državnem zboru zavzemali: 1.

za takojšnje nadomestitev vseh izgubljenih ladij, 2. takojšnje izvedbo vseh naprav, sklenjenih leta 1912, in 3. za reduciranje življenjske dobe ladij od 20 na 15 let. — Dr. Pasche, baron Gamb, Erzberger, dr. Wimmer, grof Westarp, Schulz.

Siva barva tudi na morju najboljša.

Dolgo časa so se strokovnjaki prepirali o tem, katera barva bi bila najprikladnejša za pleskanje vojnih ladij. Končno se je Nemčija kot prva odločila za sivo barvo in njej so kmalu sledile druge države. V angleškem vojnem ministrstvu pa ni šlo čisto gladko. Neki angleški kapitan je namreč svaril pred sivo barvo in priporočal, naj se vojne ladje prepleškajo s tremi temeljnimi barvami, ki se že iz majhne daljave zlijejo v sivo in bi bili na ta način zlasti še topovi iz dalje popolnoma nevidni. Vendar je prodr-la enotna siva barva. V meglenem vremenu se sivo prepleškana ladja tudi res najmanj vidi. Drugače je v jasnih, solnčnih dnevih, ko se jasna sivina ladje prav močno odraža na temnomodrem ali temnozele-nem morju. Toda tako ogromnih teles, kakor so mo-derne vojne ladje, ob jasni luči sploh ni mogoče po-polnoma skriti očesu.

Na Balkanu.

Črnogorski prestolonaslednik v Atenah.

„Südslavische Korrespondenz“ javlja iz Aten: Črnogorski prestolonaslednik Danilo se je pripeljal iz Brundizija na Italijanskem v Atene.

Grčija zavzema isto dvoumno stališče, kakor Rumunija. Kralj, ki je, kakor rumunski, v bližnjem sorodstvu z nemško cesarsko rodbino (grška kraljica je sestra cesarja Viljema), bi rad šel s trozvezo, a ljudstvo samo pa je navdušeno za trojni sporazum. Za to na eni strani Grčija vendar ne poseže vmes, na drugi strani pa podpira Srbijo skrivno z dovo-zom živeža in streliva. Da sedaj princ Danilo ni šel samo na obiske v Atene, ampak da si hoče zasigu-rati za kak gotov slučaj grško pomoč, nam je jasno.

Bolgari so proti Rusiji.

Sofija, 9. septembra.

(Uradno.) Sloviti bolgarski pisatelj Vazil An-gelow piše v listu „Kambana“: Koristi Bolgarije za-htevajo, da se Rusija uniči. Od močne Rusije ne mo-remo nič dobrega pričakovati. Zmaga Rusije bi bila za naš prava narodna nesreča. Politika Hartwiga (bivšega ruskega poslanika v Belgradu) je danes po-litika vseh Rusov. Velika Bolgarija bi bila od Rusi-je neodvisna, ter bi ob enem delala težkoče ruskim načrtom in podvzetjem ob morju. Na klice ruskih panslavistov, da stoji Rusija na strani Bolgarije, pa imamo le kratek odgovor: Ne sklicujte se več na to svoje slovanstvo, ne na bratski čut, ker ste isto vi Rusi sami zagrebli ter pahnili ravno našo Bolgarijo v propad! Ali mislite, da se more v teku enega sa-mega leta pozabiti, da je bila „slovanska“ Rusija ti-sta država, ki je izvršila nizkotno delo, da je razde-lila našo Maceonijo s tisoči in tisoči tamošnjih Bol-garov med naše sovražnike? Danes ne veruje prav noben pravi Bolgar več vašim, hinavskim obljubam in obetom, ob enem pa tudi ne da nič več na podpis samega ruskega carja!

Iz Albanije.

Mbret Viljem Wied je odpotoval preko Benetk v svojo prejšnjo domovino ter obljubil samo, da se vrne, kadar bodo razmere zopet ugodnejše. Toda albansko ljudstvo noče čakati, da se vrne. Dne 2. septembra je poveljnik ustašev, Mustafa Sulejman Irfan-bej za-sedel s svojimi četami dosedanje prestolno mesto Drač. Na mbretovi palači je dal Sulejman razobesiti turško zastavo in ljudstvo je klicalo: „Živel padišah!“ Nato je imel Sulejman še kratek nagovor, v katerem je izjavil, da je prevzel vladno in da pričakuje, da bo kmalu imenovan kak mohamedanski knez.

In kdo bo ta novi knez? „Giornali d'Italia“ po-roča iz Drača: Novi knez Albanije postane Burhan Eddin efendi, sin bivšega turškega sultana Abdula Hamida. Albanija ostane istočasno popolnoma neod-visna od Turčije. Knez si bo izvolil zastavo po svoji lastni volji. Za konstituiranje provizorične vlade pri-čakujejo sedaj prihoda Essad-paše in voditelj iz no-tranjosti dežele. Potom srečkanja bo sestavljen senat, ki mu bo načeloval Essad-paša. Bivši turški oficir in poveljnik ustašev, Mustafa Sulejman, Irfan-bej, je i-menovan za višjega poveljnika v Draču.

Nam se zdi, da je glavno vprašanje za nove ljudi, kdo bo sedaj dajal denarje albanskim političnim pustolovcem. Značilno je, da bodo za ministrska me-sta srečkali! Esad-paša je dosedaj bil pristaš Itali-janov, toda če kdo več da, jo tudi presedla.

Naš cesar.

Dunaj, dne 10. septembra.

Cesar se živo zanima za vojne dogodke in jih zasleduje s tako natančnostjo kot malokdo drugi. — Kljub velikemu napornemu delu, ki ga ima sedaj ce-

sar, pa je naš sivolasi vladar zadnji čas izborno raz-položen in zdrav. Osebe, ki so v njegovi najbližnji okolici, pripovedujejo, da cesar izgleda zadnji čas ta-ko, kot bi se bil nekako pomladil.

Angleški in ruski listi so zadnji čas razširjali o našem cesarju razne izmišljene vesti. Vidi se, da so naši sovražniki skrajno hudobni. Padli so že celo tako globoko, da kradejo vzvišeni osebi našega priljub-lenega vladarja njegovo čast. Upamo pa, da dobijo hudobni sovražniki svoje zaslužno plačilo.

V avstrijskih bolnišnicah.

Neki časnikar, ki je obiskal neko vojaško re-zervno bolnišnico v Jaroslavu, piše: Vkljub ogrom-nemu številu bolnikov in ranjencev v raznih bolniš-nicah, ki so na zunaj označene z velikanskim zna-menjem Rudečega križa nad streho, je vendar za vse dobro poskrbljeno. Tudi ranjeni Rusi, ki se nahaja-jo v teh bolnišnicah, so zadovoljni s svojo usodo. Med ujetimi in ranjenimi Rusi se nahajajo tudi Kav-kazijci, Sibirci in Čunguzi od kitajske meje. Iz tega sledi, da je Rusija že davno mobilizirala, ko še je ruski car zagotavljal svojo miroljubnost.

V obče je celotni utis ta, da je sedanja vojska mnogo bolj človečanska, kakor je bila balkanska voj-ska. Rane, prizadete od puškinih krogelj, celijo ču-dovito naglo. Le rane iz šrapnelov se gnojijo. Neki častnik je bil ranjen v trenutku, ko je gledal skozi daljnogled. Kroglja mu je predrila levo roko, gornji del trupla in desno roko. Vkljub težkim poškodbam bo ranjeni častnik kmalu okreval. Isto velja o nekem drugem častniku, kateremu je prevrtala kroglja nos, nebo in jezik. Neki ranjeni vojak je ležal skozi tri dni v nekem grmu, ne da bi ga bil kedo opazil. Kroglja mu je prestrelila trebuh. In ravno vsled te-ga, ker ni dobil nobene hrane in se vsled oslabe-losti ni mogel nič gibati, bo vkljub težki poškodbi o-kreval. Ker so že prve obveze na bojiščih naravnost izvrstne, pomrje v avstrijskih bolnišnicah le malo ranjencev.

Naziranje, da se v bitkah pripetijo tudi sluča-ji znorelosti, je popolnoma krivo. Celó v osemndevni bitki se ni pripetil prav nobeden tak slučaj. Le na nekem častniku so se opazila znamenja lahke živč-ne razburjenosti.

Kakšne „križe“ imamo v Avstriji.

Naš cesar je pred kratkim daroval 10.000 kron za „Črno-žolti križ“, kateri je ustanovljen za podporo onim avstrijskim vojakom, ki se bodo vrnili z vojske kot pohabljeni (invalidi). — Sedaj imamo v Avstriji sledeča društva, ki so ustanovljena iz namena, bla-žiti rane in bolečine vojakom v boj in dajati uteho njih družinam:

1. „Rudeči križ“ zbira prostovoljne prispevke z namenom, da se vzdržujejo posebne zdravniške po-staje za ranjence ter se iste postaje preskrbijo z vse-mi potrebnimi zdravili in drugimi pripomočki. „Rude-či križ“ ima tudi nalogo, da skrbi za zdravnike, ra-nocelnike ter pomožno osebje v zdravilnih postajah in bolnišnicah.

2. „Beli križ“ skrbi, da se zbirajo doneski v sklade za podporo družinam vpoklicanih.

3. „Srebrni križ“ je ustanovljen z namenom, da se podeli podpora z vojske se vračajočim rezervistom, ki so vsled vpoklicanja pod orožje trpeli veliko ško-do in bodo, ko se vrnejo po dokončani vojski domov, brez sredstev in brez dela. Za sklad „Srebrnega kri-ža“ se zbira po celi Avstriji posebno zlatnina in sre-brnina (verzičice, ure, prstani, uhani itd.). Ta zbirka se vrši pod geslom „Zlato dam za železo“.

4. „Črno-žolti križ“ pa je društvo, ustanovljeno na Dunaju za vso Avstrijo, ki zbira po naši domovini pri domoljubnih državljanih doneske za sklad, iz ka-terega bodo dobivali podporo oni ubogi avstrijski vo-jaki, ki bodo v boju za našo skupno domovino Av-strijo postali invalidi.

Domoljubni Slovenci in Slovenke! Komur je mo-goče, naj po možnosti s prostovoljnimi darovi lajša našim vrlim vojakom bolečine in rane, ki jih bo vse-kala marsikateremu sedanja krvava vojska!

Nepristranost Italije.

V nekem časopisu izvaja na uvodnem mestu poslanec Cirmeni sledeče: Italija se je pošteno iz-rekla za nepristranost in jo bo tudi zvesto držala. Italija ne bo zapustila svoje stroge nepristranosti, — razven v slučaju, če bi njeni življenjski interesi bili ogroženi. Če bi pa bili njeni interesi kjerkoli resno ogroženi, bi jih Italija ravno tako varovala, kakor bi to storila vsaka druga velika ali mala država.

Sicer se pa ne misli, da bi življenjske intere-se mogla ogroževati le samo Avstrija. Italija nima samo v Adriji, ampak tudi v Sredozemskem morju mnogo življenjskih interesov. Nevarnost lahko pride od Srbije, a tudi od Rusije. Italija ne more trpeti na Balkanu ne avstrijske in tudi ne slovanske na-d-vlade.

Italija si ne želi spremeniti svoje politike, ona marveč želi ostati tako dolgo nepristranska, dokler bodo tropsporazum ter Avstrija in Nemčija upoštevali interese Italije v Afriki, na Balkanu in v Adriji.

Tripelententa bo skupno sklepala mir.

Pariz, 6. septembra.

„Agence Havas“ poroča iz Londona: Angleški državni tajnik za zunanje zadeve, sir Edvard Grey, kakor tudi veleposlanika Francije in Rusije, so pod-pisali danes dopoldne v zunanjem uradu sledečo iz-javo:

„Pooblaščenici tozadevno od svojih vlad, podpi-sani izjavljajo: Vlade Velike Britanije, Francije in Rusije se obvezujejo medsebojno, da ne bodo tekom sedanje vojne sklepale nobenega sepačratnega miru. Vse tri vlade sklenejo dogovor, da pri bodočih miro-vnih pogajanjih nobena izmed zavezniskih velesil ne bo mogla staviti mirovnih pogojev, ne da bi se prej sporazumela z vsakim obeh drugih zaveznikov.“

Ta sklep je dvorezen nož. Kajti za Francoze n. pr. bi bilo dobro, da sklenejo prej mir, predno bodo popolnoma poraženi. Potem ne bodo miru več skle-pali, ampak se jim bo diktiral. Za Rusijo in Anglijo je trenutno ta sklep dober, ker bo silil Francijo, da pomaga s svojimi zadnjimi kapljicami krvi, ko se bo vsa vojna moč Avstrije in Nemčije skupno obrnila proti Rusiji in Angliji. Sicer pa so sami zavezniki, ki so dovolj jasno pokazali, da znajo tudi dano be-sedo prelomiti, in za to se ocenjuje vrednost tega sklepa v diplomatičnih krogih jako nizko.

Japonske čete za evropsko bojišče?

Kodanj, dne 6. septembra.

Glasom semkaj došlih poročil, japonski poslanik v Stockholmu kategorično dementira vse vesti o na-meravani akciji japonske armade v evropskem kon-fliktu. — Francozom, Angležem in Rusom se torej ne bode izpolnila njih srčna želja, da bi Japonci prišli nad Avstrijce in Nemce! Japonci se bodo baje ome-jili samo na pomorsko vojsko v Kitajskem morju.

Še 2 meseca vojska?

Iz New Yorka prihajajo vesti, da se je nemški cesar Viljem izrazil nasproti nekemu uglednemu ame-rikanskemu državniku, da bo evropska vojna trajala še 2 meseca, potem pa da se bo obrnil on sam na Ze-dinjene amerikanske države, da naj posredujejo za mir med vojskujočimi se državami. Razlogi in motivi za ta odlok nemškega cesarja, da so obziri na občo evropsko omiko, katera bi vsled nadaljevanja vojne zelo trpela.

Koliko je na tej vesti resnice, se ne da preso-diti. Da pa zadržaj te vesti odgovarja načinu mišlje-nja nemškega cesarja in da je zbog tega ta vest zelo verjetna, to stoji. Sedanji nemški cesar, dasi je vrlo dobro poznan kot ognjevit zagovornik organizacije obrambne sile nemške vojne, vendar po svojem miš-ljenju ni pristaš vojne radi vojne same kot take. On je človek izvanredne nadarjenosti in dalekosežnega pogleda in kot tak se drži tega, da vojna sama ni se-bi v namen, temveč, da je samo sredstvo v dosego ka-kega drugega namena, in sicer namena v dosego mi-rul ki je glavni pogoj za plodonosno delo in zbog te-ga tudi za napredek prosvete.

Kakšne države zmagujejo?

V Angliji, Franciji in Rusiji so se ustanovile sedaj med vojsko prve državne tovarne za razširje-vanje raznih krivih, zlaganih in po svoje prikrojnih poročil o poteku bitk med obema sovražnima skupi-nama. Namen je jasen. Prepričali bi radi vso jav-nošt, da je potek vojske za trojni sporazum zelo ugo-den. Tem tovarnam za razširjanje laži, katerim so dana na razpolago ogromna denarna sredstva, ne ve-ruje nihče več, pač pa je javnost prepričana, da so le avstrijska in tudi nemška vojna poročila, ki niso gostobesedna, ampak kratka in stvarna, edino istini-ta in zanesljiva. Vsa angleška, francoska in ruska jevnost je že prišla na sled raznim lažnjivim poročilom iz lastnega tabora in je uverjena, da je bila od lastne vlade goljufana. Uradnim poročilom iz Londo-na, Pariza in Petrograda ne zaupa nihče več.

Te tovarne za kovanje laži so pa tako popolno-ma odpovedale, da se ravnaajo v Franciji in Angliji čisto natančno po avstrijskih in nemških uradnih po-ročilih. Trojni sporazum je koj v začetku zasledoval takniko, da se mora javnost pridobiti za odločne na-pade proti sovražnim četam in v tem smislu si je tu-di prikrojeval podrobna poročila, jih potvarjal in iz-mišljeval. Čeprav je bil ta napadalen nastop le na-mišljen in so bile angleške, belgijske, francoske in ruske čete že v začetku izbruha bojev od Nemčije in Avstrije vržene nazaj, vendar je vstrajala Anglija, Francija in Rusija notri do zadnje ure pri svojih lažnjivih poročilih. Trojni sporazum je bil in je še sedaj prepričan, da zmago odločuje število vojaštva in vsa njegova modrost tiči v pregovoru, češ, mnogo psov je za zajca gotova smrt. Število vojaštva je si-ker bilo v mnogih vojskah merodajno, toda ne v vseh. Opozorimo le na rusko-japonsko vojsko. Izid vojsk vseh časov in narodov potrjuje načelo, da pride pri vsaki armadi v poštev razven števila vojakov, v prvi vrsti duh, ki preveva armado. Je sicer res, da more trojni sporazum, to je Anglija, Francija in Rusija, velikansko število čet skupaj spraviti, vendar je dvomljivo, če so te čete tudi glede kakovosti na viš-ku. Največ upa na zmago ima le ona armada, katero preveva duh hrabrosti, navdušenja in zanesljivosti. In ta duh preveva n a š o a r m a d o, ki je imela do-

sedaj na bojnem polju še povsod srečo. Naj štejejo armade morilcev in njih zaščitnikov na milijone vojakov in naj imajo milijarde denarnih sredstev na razpolago, naša armada, vsa Avstrija in tudi ž njo zvezana Nemčija, sta trdno prepričani, da bo zmagala naša pravična stvar, za kar nam jamčijo dosedani sijajni uspehi naše hrabre armade.

Maksimalni tarif.

Z naredbo c. kr. štajerske namestnije z dne 12. avgusta 1914 izdan maksimalni tarif za podrobno prodajo predmetov, ki spadajo k vsakdanjim potrebščinam, se spremeni, kakor sledi:

Maksimalni postavki veljajo, v kolikor ne vsebuje tarif posebnih drugačnih določb, za najboljše kakovosti.

Ceneje vrste, katere so predmet trgovanja, je prodajati za v prometu običajne procentualno nižje postavke cen.

Sažerji za kruh in za krmo: pšenica per 1 kg 36 v, zrno (rž) 26 v, ječmen 25 v, oves 27 v, turščica (koruza) 26 v, činkvantin (vrsta koruze) 30 v, in grašica 27 v.

Moke: pšenična moka za kuho 0 per 1 kg 62 v, pšenična moka za peko 5 56 v, ržena moka, 1 (z izjemo Gornje Štajerske) 42 v, turščična moka za kuho št. 1 (prve vrste in zdrob 2 v ceneje) 40 v, ajdova moka 70 v.

Gotov kruh: bel kruh per 1 kg 60 v, pol-beli kruh 55 v, črn kruh 50 v, žemlje dolge 1 K.

Suho sočivje: Zdrobljeni riž (z izjemo mesta Gradec) per 1 kg 46 v, zdrobljeni riž (za mesto Gradec) 52 v, riž, druge vrste (z izjemo mesta Gradec 58 v, riž, druge vrste (za mesto Gradec) 64 v, riž, srednje kakovosti (z izjemo mesta Gradec) 68 v, riž srednje vrste (za mesto Gradec) 74 v, pšenični zdrob 64 v, proso (kaša) za kuho) 48 v, ajda 42 v.

Sočivje: krompir, nov per 1 kg 14 v, kislo zelje 32 v, čebula 32 v, česen 70 v.

Različni užiti predmeti: kava, santos, surova navađna per 1 kg K 3.60, kava, santos, žgana, navađna K 4.40, kava, srednja, surova K 3.80, kava, srednja, žgana (fine vrste in mešanice v tem ceniku niso zapopadene) K 4.80, sladkor v štoku cel 94 v, sladkor v štoku stolčen 96 v, sladkor v kockah 98 v, varjena sol 28 v, bučno olje K 2, fino namizno olje (izvzemi čisto olivno olje) K 2.40.

Meso in mast: goveje meso s priklado, 1 vrste K 2.10, goveje meso s priklado 2. vrste K 1.90, goveje meso s priklado, 3. vrste K 1.70, goveje meso za Spodnji Štajer 10% ceneje, svinjina za Srednji in Gornji Štajer K 2.40, svinjina za Spodnji Štajer K 2, ovčje meso K 1.60, prekajeno meso K 2.60, suhi špeh (za Zgornje Štajersko) K 2.40, suhi špeh za Srednje in Spodnje Štajersko K 2, svinjska mast K 2.10, rastlinska mast K 1.80, margarin K 2.40.

Mleko, surovo maslo, jajca: polnomastno mleko (kvalitetno mleko in mleko za otroke v posebnih steklenicah izvzeto) per 1 liter 28 v, posneto mleko 20 v, surovo maslo za kuho 1 kg K 3.60, jedilac surovo maslo po kakovosti do K 4, jajca sveža (za Srednje in Spodnje Štajersko) 1 komad 8 v, jajca sveža (za Zgornje Štajersko) 9 v, sir srednje kakovosti per 1 kg K 2.50, presni sir 70 v.

Drva in premog, v hišo postavljen: piberštajnski kosovni premog per 100 kg K 2.90, trboveljski kosovni premog K 3.20, eibiswaldski kosovni premog K 3.60, lankoviški kosovni premog K 2.04, rožnodolski kosovni premog K 1.96, rožnodolski srednji premog K 1.90, oberdorfski kosovni premog K 1.88, oberdorfski srednji premog K 1.82, zangtalski kosovni premog K 1.78, zangtalski srednji premog K 1.72, wiezerski svetli premog: kosovni premog K 2.66, srednji premog K 2.60, premog v kockah K 2.48.

Razno: mrva (seno) v Gradcu per 100 kg K 10.84, mrva (seno) izven Gradača K 10.50, rezanica K 7, bencin za motore per 1 kg 1 K.

Ta tarif (cenik) vsebuje izključno najvišje postavke, katerih se ne sme prekoračiti. Teh skrajno dopustnih postavkov cen se je posluževati le tedaj, če gospodarski položaj ali posebne krajevne razmere ne pripuščajo prodaje po navađnih nižjih cenah.

Premembe tega tarifa se bodo objavile po političnih podoblastvih in potem dnevnih časopisov.

Ta odredba stopi takoj v veljavo.

Prestopki teh odredb se bodo kaznovali po določbah VIII. poglavja obrtnega reda eventualno z odtegnitvijo obrtne pravice.

Gradec, dne 4. septembra 1914.

C. kr. štajerska namestnija.

C. kr. namestnik: Clary m. p.

Habemus papam!

V resnih časih, polnih največje odgovornosti, nastopi Benedikt XV. težavno službo, toda ne zdi se nam nihče tako poklican in sposoben, da bi prodril v velikost sedanjih trenutkov in jo obvladal, kakor ravno novoizvoljeni papež. Na eni strani so vstali rusko pravoslavje in zakleti sovražniki katolicizma, na drugi francoski prostozidarji in anarhisti ter začeli boj na življenje in smrt. V tem boju mora biti roka močna in objektivna, ki hoče sovraštva ublažiti in nasprotstva pomiriti. V tem smislu pozdravljamo z velikim zanosom izvolitev novega papeža, novega vladarja velike katoliške Cerkve. Ave!

Prvi sprejem diplomatov pri papežu.

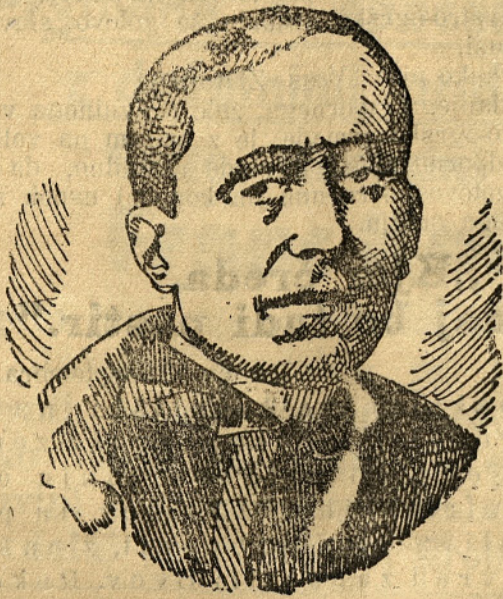
Papež Benedikt XV. je sprejel dne 7. septembra v prestolni dvorani pri papeški stolici akreditirane diplomate. Papež je prišel v dvorano v spremstvu dvornega osobja in je sedel na prestol. Nato je prečital avstrijski poslanik, princ Schönberg-Hartenstein, kot doyen diplomatskega zbora v francoskem jeziku sledeči nagovor:

„Sveti oče! Vest, da je dobila katoliška Cerkva v častiljivi osebi Vaše svetosti svojega poglavarja, je vzbudila po vsem katoliškem svetu veliko veselje. Čast in predprava, da smejo obdajati apostolski prestol, občutijo člani diplomatskega zbora pri sveti stolici še tem bolj. Prešinjten teh čustev se je diplomatski zbor zbral, da pokloni Vaši svetosti svoje tople želje in udanostne čestitke.“

Papež je odgovoril v francoskem jeziku in je izrazil željo za procvit vseh narodov, kakor tudi nespremenjeno razmerje med sveto stolico in evropskimi državami.

Nato je stopil papež raz prestol, dal vsakemu diplomatu roko v poljub in spregovoril z vsakim posebej par ljubeznivih besed. Belgijski poslanik je izročil papežu kuverto, v kateri je bilo poklonilno pismo belgijskega kralja.

Po sprejemu je diplomatski zbor posetil tudi papeževega državnega tajnika, kardinala Ferrato.

Papežev državni tajnik.

Papež Benedikt XV. je imenoval svojim državnim tajnikom kardinala Ferrato, kar je dokaz naklonjenosti in največjega zaupanja do istega, ki se je pred volitvijo tudi imenoval kot „papabile.“ Ferrato je izmed najboljših glav vatikanske diplomacije. Imenovanje Ferrate je krasna poteza v značaj novega papeža. Le omejeni ljudje so ljubosumni na vsako nadarjenost pri drugih, in le tirani hočejo imeti okoli sebe ljudi, ki nimajo ali si ne upajo povečati svojega lastnega mnenja. Kardinal Ferrato je istotako, kakor sedanjí papež sam učenec Leona XIII. in kardinala Rampolle. S tem je zasigurana dalekosežna cerkvena politika rimske kurije. Kardinal Domenico Ferrato je rodod Rimljan, rojen dne 4. marca 1847 in je bil pod Leonom imenovan kardinalom. Služboval je kot vatikanski diplomat v Parizu in Bruselju. Tudi njemu očitajo protestantski in liberalni krogi frankofilijo, toda poučeni ljudje z vso sigurnostjo zatrjujejo, da je Ferrato preveč duhovit in nadarjen, da je preodličen diplomat, nego da bi se zagrizel v kako strankarstvo. Razven tega je pa pozitivno znano, kako neizmerno veliko vrednost pripisuje prijateljskemu razmerju med Vatikanom in Dunajem. Javno je večkrat izrazil svoje simpatije do katoliških Habsburžanov. Sicer pa so že dva vprašanja in kontroverze, radi katerih je prišel Rampolla v nekako nasprotstvo z Avstrijo, izginila z dnevnega reda ter spadajo v zgodovino in ne več v politiko.

Raznoterosti.

Slovenski poslanci na straži. Iz Dunaja se nam piše: Prejšnji teden so vsi poslanci S. K. Z. temeljito pojasnili položaj na Spodnjem Štajerskem pri vseh civilnih in vojaških oblastih v Gradcu, in sicer z uspehom, ki je imel takoj dobre posledice. Tudi centralno vlado je poslanec dr. Jankovič že prejšnji teden informiral. Te dni pa sta poslanca dr. Sustersič in dr. Benkovič posredovala na Dunaju pri vseh merodajnih civilnih in vojaških centralnih uradih ter podala točno sliko o pravih razmerah na Spodnjem Štajerskem in Koroškem. Grde nakane nasprotnikov se bodo popolnoma izjalovile. Slovencem kličemo: mirno kri! — Zadnjih 14 dni se je opravilo ogromno delo, da se vsako nadaljno gonjo v kali zaduši. Krivce bo dosegla roka pravice. Vsak slučaj hujskarije naj se poslancem, ali pa še boljše, naravnost državnemu pravdnistvu z dokazi naznani.

Žrtve denunciacij. „Slovenski Gospodar“ piše, da so bili do sedaj razven župnika Gabrona še sledeči izpušeni iz preiskovalnega zapora, ker so bile ovadbe proti njim neutemeljene: Petjen, železniški uradnik v Hočah; Alojz Drozg, posestnik v St. Liju v Slov. gor.; Mihael Sekol iz Jarenine; Pavla Grizold v Račah; tudi voditelj koroških Slovencev, dr. Janko Brejce, o kojega aretaciji so „Grazer Tagbl.“, „Tagespost“ in „Freie Stimmen“ vriskali samega veselja, je bil takoj izpuščen, in se nahaja zdrav in čil v krogu svoje rodbine. — K temu poročilu še izvemó mi: Izpuščen je tudi č. g. kaplan Rafael Potrč ter abiturient Franc Sevnik. Svoječasno poročilo „Marburger Zeitung“, da sta zaprti učiteljica Koreti v Framu in učiteljica Janežič v Slov. Bistrici, je popolnoma neresnično.

Duhovniške vesti. Nastavljeni so kot kaplani sledeči novomašniki: Kozar Martin v Šmartno pri Slovenjem Gradcu, Kuk Jožef v Galicijo pri Zalcu in Pavlič Vid k Sv. Emi.

Za predstojnico č. šolskih sester v Mariboru je bila izvoljena č. sestra M. Lidvina Purgaj, dosedanja prednica zavoda šolskih sester „Marijanišče“ v Ljubljani. Sestra Lidvina Purgaj je rojena 21. marca 1861 pri Sv. Marjeti ob Pesnici. Preoblečena je bila dne 23. septembra 1879. Nova predstojnica je vrsta znana slovenska pisateljica. Spisala je knjigo „Gospodinjstvo“, katera se je posebno našim mladenkam zelo priljubila.

Slovenski duhovnik padel. Pri Golgoryju blizu Lvova je dne 27. avgusta padel smrtno zadet od sovražnikov krog vojaški kurat Valentin Rozman. Ko je med bitko hitel k težko ranjenemu vojaku, da mu podeli zadnje tolažilo, ga je zadela sovražna krogla naravnost v srce. Rusi so streljali tudi na zdravniške postaje, čeprav je bilo razobešeno znamenje Rudečega križa. Vojaški kurat Rozman je bil rojen dne 13. februarja 1871 v Mostah na Kranjskem. V duhovnika posvečen je bil v Celovcu l. 1896. Kot vojaški kurat je bil začetkom vojske pridružen celovškemu pešpolku št. 7 in je šel z njim tudi na bojišče. Slovenskim mladencem je č. g. Rozman znan kot pisatelj knjižice „Krščanski vojak“, ki je pred par leti izšla v naši tiskarni. — Svetila duhovniku-junaku večna luč!

Pismo iz Galicije. Prijatelj našega lista je dobil iz Galicije to-le pismo: Na svoje veliko veselje smo se včeraj sešli in se Vas spominjamo in vse lepo pozdravljamo. Divizijski župnik Rant, kurat Kouper, nadporočnik Vaupotič. — Le-ti naši prijatelji so torej zdravi in čili.

Gospodarske okrajne pomožne pisarne. Na opomin c. in kr. armadnega poveljstva in ministrstva notranjih zadev so se v političnem okraju Maribor okolica ustanovile gospodarske okrajne pomožne pisarne s sedežem v Mariboru: desni dravski breg, načelnik c. kr. deželni sodni svetnik Jožef Stergar, okrožno sodišče; levi dravski breg: načelnik c. kr. naddeželni svetnik Henrik Detitscheg, okrožno sodišče; Sv. Lenart v Slov. gor., načelnik c. kr. sodnik dr. Ožbolt Ilanig; in v Slov. Bistrici, načelnik c. kr. deželni sodni nadsvetnik Janez Pirnat. Naloga teh gospodarskih okrajnih uradov je, da vse one zasebnopravne, gospodarske ali druge zadeve vpoklicanih častnikov in vojakov, katerih oni vsled vpoklicanja niso zamogli rešiti, dokončajo brezplačno.

Maksimalni tarif. C. kr. namestnija je dne 12. avgusta izdan maksimalni tarif vnóvič spremenila: Za predmete: otrobi, ržena moka v Zgor. Štajerski, laneno olje, fižol in za zavoj (seženj) dry se do nadaljnjega ne določijo cene v maksimalnem tarifu. Cena se je zvišala v maksimalnem tarifu edinole pri koruzi (turščici). Nasproti temu se je zamoglo znižati cene pri: ječmenu, ovsu, koruzni moki, krompirju, čebuli, svinjskem mesu, suhem špehu (za Srednje in Spodnje Štajersko), pri svinjski masti, mleku, jajeh, senu (mrvi) in slami. Pogosto je razširjeno mnenje, da je dovoljena prodaja po cenah, navedenih v maksimalnem tarifu, pod vsakimi okoliščinami, tako da bi bilo v takih slučajih vsako kazensko zasledovanje izključeno. Ta nazor ne velja. Prodaja po v maksimalnem tarifu ugotovljenih najvišjih postavkih dovoljena je le tedaj, če je z ozirom na gospodarski položaj, morebiti tudi z ozirom na posebne krajevne razmere prodaja po nižjih postavkih izključena. Potemtakem je tudi pri prodaji po ceni, katera ne presega najvišje postavke maksimalnega tarifa, sodnijsko zasledovanje po § 7 cesarske naredbe z dne 1. avgusta 1914, drž. zak. št. 194, vsekačor mogoče. Maksimalni tarif velja le za podrobno prodajo. Nasproti temu pa velja cesarska naredba z dne 1. avgusta 1914, drž. zak. št. 194, tudi za veletrgovino. Potemtakem je podvrženo tudi zahtevanje neprimerno visokih, po gospodarskem položaju ali po posebnih krajevnih razmerah nikakor upravičenih cen od strani veletrgovcev ali producentov (pridelovalcev) kazenskemu zasledovanju po § 7 navedene cesarske naredbe.

Knez Karol Schwarzenberg. V Vukovarju v Slavoniji je umrl na griži 28letni češki knez Karol Schwarzenberg. Knez Schwarzenberg se je kot ulanski poročnik udeležil vojske zoper Srbijo, a si je na bojišču nakopal nevarno bolezen, ki mu je končala mlado življenje. Knez Karol Schwarzenberg je bil zaveden Čeh, član gosposke zbornice in načelnik Schwarzenbergove knežje veje Vorlik.

Podmaršal Paukert ponesrečil. Iz Budimpešte z dne 9. septembra, se poroča: Na železniški postaji

Süly-Sap je prišel divizionar podmaršal Franc Paukert pod kolesa železnikega vlaka, ki je ravnokar zapuščal postajo. Paukert je bil pri priči mrtve. — Oblasti preiskujejo dogodek.

Mraz v Galiciji. S. K. Z. in S. K. S. Z. sta že dne 28. avgusta v posebnem oklicu na spodnještajersko slovensko ljudstvo, pozvali naše rodoljubne Slovenke, naj pripravijo za vojake na bojnem polju za pozno jesen in zimo toplo spodnje obleko, volnene zapestnice, havbice, nogavice itd. Na našem bojišču v Galiciji in Rusko-Poljskem nastopi namreč zgoda mrz. Ubogi vojak, ki preliva kri za cesarja in domovino, potrebuje tople obleke. Vojska še ne bo hitro končana. Radi tega hitite, domoljubne Slovenke, s pripravljanjem in nabiranjem tople obleke. Zdravniki, ki so se vrnili z ranjenci vred z ruskega bojišča, pripovedujejo, da je v Galiciji že sedaj, ko so pri nas še tako izredno topli dnevi in pa prijetne noči, po noči 3 stopinje mraza. Usmilite se ubogih naših vojakov na bojišču.

Gališki deželni odbor, ki je do sedaj imel svoj sedež v Lvovu, se je vsled izpraznjenja Lvova preselil v Krymco.

Plačevanje davkov. C. kr. finančno ravnateljstvo za Štajersko razglasi: Z ozirom na velike zahteve, katerim mora ustreči sedaj država in sicer ne le, da odbije toliko sovražnih napadov, temveč da tudi ustreže vsem zahtevam področnih uprave in narodnega gospodarstva, je neogibno potrebno, da poravnajo oni, ki dolgujejo kako dačo, svoja plačila točno in popolnoma. C. kr. finančno ministrstvo je dovolilo olajšila pri iztirjevanju teh dač pri onih mobilizovanih osebah, ki so v stiski. Tembolj je domoljubna dolžnost vseh, ki niso policajci pod orožje, da si prizadevajo v tem resnem času, v katerem mora zahtevati država največjo požrtvovalnost od vseh svojih državljanov, z vso močjo, da plačajo vse dolžne davke, pristojbine in druge dače takoj ob plačilu nem obroku in poravnajo brž kot mogoče vse zaoznanke, tudi ako se je dovolil obrok za plačanje, ne da bi čakali na opomine in iztirjevanja. Ako še ni predpisana davčna dolžnost za to leto, je plačati pa davke ob plačilnih rokih po izmeri preteklega leta. Izrečno se objavlja, da moratorij ne zadeva javnopravnih plačilnih dolžnosti, ampak le zasebnopravne plačilne obveznosti.

* **Mladinskim izobraževalnim društvom,** ki bi hotela prirediti v korist našim vojakom spevoigro: „Za dom med bojni grom“, prepusti prireditelj te igre, nadučitelj Anton Kosi v Središču, rad svoje delce v rokopisu brezplačno.

Maribor. V zavodu šolskih sester v Mariboru se vrši vpisovanje za šolsko leto 1914-1915 dne 15. septembra od 8. do 12. ure, šolski začetek je pa dne 20. septembra 1914 s slovesno šolsko mašo. — Vodstvo zavoda.

Sv. Križ pri Mariboru. Na Marijin praznik, 8. septembra, se je vršila pri nas veličastna prošnja procesija s presv. R. T., katere so se župljani v ogromnem številu udeležili ter goreče molili za zmago avstro-ogrškega orožja. — Naša kozlaška posojilnica je darovala za avstrijski Rudeči križ 50 K in kot prispevek k preživitvi svojcev vpoklicanih vojakov v mariborskem okraju tudi 50 K.

* **Sv. Lovrenc** na Dravskem polju. Dne 5. septembra je umrl v Župečji vasi po skoro 2letni bolezni, ki jo je, skoro večinoma na postelji, potrpežljivo prenašal, cerkveni ključar Anton Kukovič. Nad 20 let je opravljal častno službo cerkvenega ključarja, mnogo let je vodil svoje sovaščane na zaobljubljeno božjo pot na Sv. Goro, rad je pomagal pri vsaki dobri stvari, rad je bil na pomoč vsakemu, če tudi je pri tem včasih sam trpel škodo. Naj mu podeli Bog po trudapolnem življenju večni mir in pokoj!

* **Celje.** Te dni so došli sem prvi ranjenci, in sicer iz severnega bojišča. Večinoma so lahko ranjeni. Vsi pa z navdušenjem pripovedujejo o junaških bojevanjih domačega 87. pešpolka. Došlo je tudi v zasebno oskrbo nekaj ranjenih častnikov.

Poročila, došla v petek 11. sept.

Maribor, 11. septembra.

Velika armada, katero so Rusi zbrali na Rusko-Poljskem, je imela, kakor je razvidno, pred vsem namen vkorakati v Prusijo. Njeno geslo je bilo: V Berolin! Prvi boji so, se res vršili v Vzhodni Prusiji. Ruske čete so pa bile takoj huđo tepene in so morale nazaj čez mejo. Med tem so vdrle avstrijske čete čez gališko mejo na ruska tla. Generali Dankl in Auffenberg in nadvojvoda Jožef Ferdinand so zagrabili umikajoče se Ruse s tako silo, da se je umikanje spremenilo v beg. Nadvojvoda se je polastil več kot polovice ruskih topov bežeče armade.

Glavna ruska bojna sila pa je vkorakala v Vzhodno Galicijo in je bila v primeri z našo armado, posebno glede artilerije, mnogo močnejša. Radi tega je naš generalni štab sklenil, da se umakne naša armada na črto Lvov—Zloczow. Ker je ozemlje vzhodno od Lvova za vojevanje zelo neugodno in ker bi bitka v neposredni bližini Lvova spravila to lepo mesto v veliko nevarnost, da bi bilo celotno porušeno, se je vrhovno vodstvo odločilo, da se Lvov izprazni in se zbere avstrijska armada na zahodni strani Lvova na ugodnejšem prostoru. Naznanilo te-

ga sklepa se je objavilo z dodatkom, da bo naša armada skoraj zopet začela sovražnika napadati.

Pohod in razvrstitev naše armade je zopet izvršena in v sredo, dne 9. septembra, se je v prostoru pri Lvovu začela nova bitka. Naša armada je v malo dneh odmora po prejšnji devetdnevni bitki nastale vrzeli izpopolnila, vpoklicala nove čete ter si je ustvarila pogoje za gotovo zmago.

Kakor poroča „Grazer Tagblatt“, je po poročilu ritmojstra barona Reden, ki je častnikarski poročevalec na bojišču, napadalna sila naše armade, v kljub dosežanjam krvavim bojem, sveža in nezlomljena.

O položaju naših čet med reko Vislo in Bugom ni danes nobenih novih poročil.

Bitka pri Lvovu.

Z bojišča, 10. septembra ob 10. uri predp. Bitka v prostoru okrog Lvova traja naprej. Vreme je stalno ugodno.

Nemški glasovi o bitki pri Lvovu.

Berolin, dne 10. septembra.

(Uradno.) Berolinski list „Berl. Tagblatt“ piše v poročilu o bitki pri Lvovu:

Velika krivica bi se delala avstro-ogrski armadi, ako bi se tedaj, ko je došlo poročilo o izpraznjenju Lvova, dvomilo o odločnosti vrhovnega vojnega poveljstva našega avstrijskega zaveznika. Novejši napad avstro-ogrške armade pri Lvovu nam daje upanje, da bo avstro-ogrška armada še gotovo slavila zmago nad Rusi.

Skoro enako piše „Voss. Zeitung“:

Iz dosedanjega izbornega, zelo previdnega vodstva avstrijsko-ogrške armade, je z ozirom na veliko junaštvo in odorno silo te armade razvidno, da se lahko z vso gotovostjo računa na konečni uspeh avstrijsko-ogrškega orožja.

„Kjer čreda, tam naj bo tudi pastir.“

Lvov, 9. septembra.

Rusinski grško-katoliški nadškof (metropolit) v Lvovu, grof Szepczycki, se je kljub prigovarjanju odstnani avstrijskih uradnikov in pa drugih vplivnih oseb, branil, z našimi četami vred zapustiti Lvov. Rekel je: „Kjer je čreda, tam najbode tudi njen pastir!“ Rusi so sedaj, ko so se polastili Lvova, metropolitu grofa Szepczyckega ujeli.

Topovi pojejo Srbom smrtno pesem. — Sin srbskega generala Putnika ujet.

Zagreb, 10. septembra.

Srbski vpad na avstrijsko zemljo v noči dne 6. septembra se je izvršil na vzhodni strani Mitrovice na štirih krajih čez Savo v smeri proti slavonskemu mestecu Ruma. Na vseh štirih krajih: pri Mitrovici, Klenaku, Ranči in Kupinovem so naše čete z enako taktiko opazovale prehod srbskih čet. Naša artilerija je bila na nekem hribu med vasmii Sasinci in Jarak in je imela zelo ugodno postojanko. Prevladala je s svojimi topovi vso ozemlje med Savo in bližnjimi kraji, kjer so Srbi prekoračili reko. Artilerija je z dobro namerjenimi streli uničila Srbom oba mosta čez Savo, ki so ju napravili nalašč za prehod timoške divizije pri Mitrovici in Osztroznicu. Potem pa so naši topovi in naše puške naše infanterije, ki je z veliko silo naskočila Srbe, pele grozno smrtno pesem med vrstami srbskih čet. Srbi so padali kakor zrelo sadje z dreves. Velik del timoške divizije je zbežal proti Savi. Na stotine Srbov je v valovih uto-nilo.

Med ujetniki, katerih je nad 5000, je tudi sin načelnika srbskega generalnega štaba, vojvode Putnika. Mladi Putnik pripoveduje, da je njegov oče huđo bolan, kar je veliko zlo za celo srbsko armado. S tem pogreša Srbija svojega najboljšega tedanjega vojskovodjo.

Budimpeštanski list „Budapesti Hirnap“ poroča, da je štela timoška divizija brez rezerve celo 15.000 mož. Domneva se torej, da je imela timoška divizija v boju pri Mitrovici krog 10.000 mrtvih.

Še nekaj o boju pri Mitrovici.

Budimpešta, dne 10. septembra.

Ujetniki, ki jih je naša armada ujela pri Mitrovici, pripovedujejo, da se je srbski vpad pri Mitrovici izvršil na rusko povelje. Najprvo je prekoračil Savo 13. srbski infanterijski pešpolk pod vodstvom generala Stepanoviča. General se je nato vrnil čez Savo in je vodil zopet 15. pešpolk čez reko. Moštvo 13. in 15. pešpolka ni dobilo od 23. avgusta naprej nikake tople hrane. Živeli so se le od suhega kruha, sliv in surove koruze. Moštvo je bilo zelo oslabiljeno, ko se je pričel boj. Ko se je boj pričel in je padlo nekaj strellov, večina Srbov niti ni odgovarjala, ampak je kar nataknila na bajonete bele robece in mahala z njimi v znamenje, da se udajo. Srbski častniki so več nevoljnih vojakov ustrelili, da bi s tem prisilili druge v boj, a vse ni nič izdalo. Beg timoške divizije proti Savi se je vršil v velikem neredu.

Avstrijci so opazili, da so na avstrijski strani dajali srbski vohuni isto noč Srbom onstran Save svetlobna znamenja in so jim s tem naznanjali, da je pot prosta in brez nevarnosti. Srbski polki so korakali čez Savo pod zvokom vojaške godbe. Srbi so si namreč skoro gotovo mislili, da bodo vkorakali na avstrijsko zemljo brez boja in da ni v bližini nikjer nobenega avstrijskega vojaka. A kako so se zmotili!

Nova bitka med Nemci in Rusi.

Tudi na nemško-ruskem bojišču je zadnje dni nastal med ruskimi in nemškimi četami v bojevanju odmor. Včeraj pa se poroča iz Berolina, da so se sovražnosti zopet pričele. Torej divjajo na vseh bojiščih sedaj nove borbe.

Berolin, 10. septembra.

(Uradno.) Z velikega nemškega vojnega taborišča se poroča: Na vzhodnem bojišču so se boji zopet pričeli.

Poljsko-slovanska služba božja v Berolinu.

Sedaj, ko divja vojska, so se narodna nasprotstva med Poljaki in Nemci v Nemčiji zelo ublažila. Nemci so sami uvideli, da so Poljaki-Slovani narod, ki gre z veseljem v vojsko za svojo domovino, čeravno ga je ista (Nemčija) prej tepla z razlastitvenim bičem. Nemci so sedaj celo v Berolinu dovolili, da se sme vršiti v neki berolinski cerkvi slovansko bogoslužje.

Berolin, 8. septembra.

Tukajšnji poljski list poroča, da je bil k dominikanski cerkvi v Moabitu poklican nek poljski katoliški duhovnik z Rusko-Poljskega, kateri bo v tej cerkvi imel slovanske (poljske) propovedi. Ta naredba velja kot zahvala Poljakom za njih junaško vedenje na bojiščih.

Žalostno je, da v teh časih, ko bi v naši ljubi Avstriji morali vsi narodi složno nastopati, se najdejo pri nas ljudje, kateri ravno v tej resni dobi gojijo in podžigajo smrtno sovraštvo zoper nas Slovence, ki smo bili, smo in hočemo ostati cesarju in Avstriji vedno zvest narod. Našim narodnim nasprotnikom priporočamo, da opustijo svojo narodno zagrizenost.

Bitka pri Parizu.

Nemško desno krilo se umaknilo.

Berolin, 10. septembra.

(Uradno.) Med nemškimi četami, ki so prodrle vzhodno od Pariza do reke Marne, in med francoskimi četami, ki so mnogoštevilnejše, je prišlo med Meaux-om in Montmirail-om do bitke. Nemška armada je v hudem, dvanedevnem boju ustavila sovražne francoske čete in imela sama mnogo uspehov. Ko so se pa prikazale nove francoske čete, se je nemško desno krilo umaknilo.

Sovražnik ga ni nikjer zasledoval. Do sedaj so zaplenile nemške čete v teh bojih 50 francoskih topov in ujele več tisoč Francozov.

Sin nemškega cesarja ranjen.

Berolin, 10. septembra.

(Uradno.) Pruski princ Joachim je bil včeraj, dne 9. septembra, ranjen. Krogla iz šrapnela mu je šla skozi desno zgornje stegno, ne da bi bila poškodovala kost. Na bojišču je bil ordonančni častnik. Spravili so ga v bližnjo garnizijsko bolnišnico.

Rusija pošlje Franciji 250.000 mož.

Rim, dne 10. septembra.

Rimski list „Tribuna“ piše, da je odposlala Rusija iz Arhangelska 250.000 vojakov Franciji na pomoč.

Arhangelsk je mesto ob izlivu reke Dvine v Arhangelskem zalivu v Severni Rusiji ob Belem morju.

Cesar odlikuje zmagovite vojskovodje.

Dunaj, dne 10. septembra.

(Uradno.) Cesar je odlikoval tri naše vojskovodje: generale Auffenberga, Dankla in Pongraca. — Generalu pehote, Morje vitezu pl. Auffenbergu, in generalu kavalerije, Viktor Danklu, ki sta svoje čete pri Komarowem, oziroma pri Krasniku, vodila k slavni zmagi, je podelil veliki križec Leopoldovega reda z vojno dekoracijo, generalnemu majorju Henriku Pongracu de Szent-Miklos et Ovar pa je podelil viteški križ Leopoldovega reda z vojno dekoracijo, kot priznanje, ker je junaško in uspešno vodil avstrijske čete v boju zoper Črnogorce.

Skrajna napetost med Grčijo in Turčijo.

Grčija se za vojsko proti Turčiji prav pridno pripravlja. Dan za dnevom prihajajo novi vojaški vlaki v Solun, katere po kratkem odpočitku zopet odpošljejo na mejo Tracije. Računa se z vso gotovostjo, da je izbruh vojske med Grčijo in Turčijo neizogiben. Že v nekaterih dneh bosta napovedali Anglija in pa Francija Turčiji vojsko. Iz Soluna zalaga Grčija Srbijo močno z živili. Vsak dan odpošljejo iz Soluna 4 do 6 vagonov moke, riža in biskvita v Srbijo. V Solunu se je stalno naselila srbska komisija za nakup živil. Na tozadevne avstrijske in nemške proteste v Atenah se Grčija prav malo zmeni. Grška vlada je zaukazala, da se mora uvoz živil iz Soluna v Srbijo vršiti tajno. V bližnjih dneh pričakujejo v Solunu prihod nekega francoskega parnika z municijo za Srbijo.

POZOR!

Radi opustitve najstarejše narodne manufakturne trgovine

Karola VANIČA :: Celje :: Narodni dom

Ustanovljeno 1880.

prodaja se vse pod lastno oeno.

Ustanovljeno 1880

Za veselice na prostem

priporočam v največji izbi po najnižji ceni: Lampijone, konfeti, serpentine —

Papirnati krožniki, papirnate servijete dopisnice za šaljivo pošto.

Zalepke za šaljivo pošto

Karte za tombolo

Največja slovanska trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami na avstrijskem jugu, na debelo in drobno

Goricar & Leskovšek Celje

Edina slovenska knjigarna na Spodnjem Štajerskem

Sodi se prodajo

čez 20 polovnjakov, 70—1000 lit. vsebine iz štaj. hrastovega lesa. Franc Sorec, Breg pri Ptuj. 810

Pozor**Pozor**

Najnovejši ter najcenejši aparati za kuhanje s špiritom. Patentovani z varstveno znamko „JW“ Mala poraba špirta, eksplozije in popravila popolnoma izključeno. Išejo se preprodajalci.

J. Vajda Ljubljana

Sv. Petra cesta 43/20.

Stavbeni mojster**L. Mittoni :: Rog. Slatina**

izvršuje nove stavbe, razna popravila, izdeluje razne načrte, pride na dom, če se ga obvesti po dopisnici, strokovni cenitelj za stranke pri požarih. Na razpolago mnogo pismenih priznanj.

Cene zmerne!

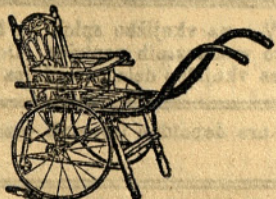
Delo solidno!

Velika izber**pletenin**

lastnega trpežnega izdelka. Vozički za otroke, potvalne korbice, vrtno pohištvo in pohištvo za verande, naslonjači i. t. d. po najnižjih cenah, istotako Brenabor vozove. Popravila izvršujem točno in zelo poceni.

Izdelovatelj pletenin**A. PRAH**

Maribor, Tegetthofstrasse 21.

Obleke

iz modernega in najboljšega blaga v vsaki velikosti izdeluje točno in solidno po najnižjih cenah

Jakob Vezjak

krojaški mojster

v Mariboru

Grajski trg, v gradu

Imam tudi bogato zalogo izgotovljenih oblek.

Absolutno pristno vino.

Kmetijsko društvo v Vipavi Kranjska oddaja vsled priporočila knezoškofijskega ordinarijata v Ljubljani pristna bela mašna in namizna vina po zmernih cenah postavljena na postajo Ajdovščina. Kleti nadzoruje vipavski dekan. V zalogi je tudi pristni tropinovec. Sprejmejo se zanesljivi zastopniki za razprodajo vina.

Kmetijsko društvo v Vipavi.**Trgovina s špecerijo in z deželnimi pridelki :****Celje, Narodni dom.****Franc Kolenc**

Kupim suhe gobe, vinski kamen in vse deželne pridelke po najvišjih dnevnih cenah. Vedno sveže špecerijsko blago po najnižjih cenah v trgovini s špecerijo in deželnimi pridelki na debelo in drobno.

A. Wesjak, Maribor

„Pri železnici“

Glavni trg, vogal Stolne ulice

Priporoča svojo ogromno zalogo perilnega, manufakturnega in raznovrstnega konfekcijskega blaga po jako znižanih cenah.

Veletrgovina s špecerijskim blagom in dež. pridelki.**Ivan Ravnikar : Celje**

Graška ulica šte. 21.

Priporočam vedno svežo in žgano kavo, kakor tudi fino čokolado in kakao.

Zaloga rudninskih voda, vrvarskega blaga in vsakovrstnih suhih in oljnatih barv.

Solidna in točna postrežba.**Znano je, da se kupi**

pri staroznani domači zanesljivi trgovini ne samo po ceni, ampak tudi prav dobro:

Sukneno blago (štofi za moške in dečke.)
Novomodno volno za ženske in dekleta.
Najnovejšo perilno blago za obleke in bluže.
Platno belo in pisano za srajce in spodnje hlače.
Blago za postelje in rjuhe, brez šiva in matrace.
Srajce izgotovljene vseh velikosti za moške in ženske.
Predpasnikov velika izbira, za prati in iz črnega atlasa.
Zmrlaj novosti robov iz svile in za prati, kakor vseh vrst blaga za domačo uporabo, s čimer si pri veliki izbiri in pri nizkih cenah tudi doma svoj nakup lahko dosežete po zelo ugodnih prednostih, zato prej pošljem na zahtevanje**ZASTONJ**

vsakomur svojo bogato zbirko vzorcev na razpolago.

K. Worsche Maribor

Gospodska ulica 10.

Direktorij za lavantinsko škofijo od 14. sept do 21. sept.

1. Fer. 2. Exaltatio S. Crucis, dupl. mai. c. r. Off. ppr. Ad L. et Hor. Ps. de Dom. rel. ppr. In M. Gl. Cr. Praef. de Cruce. — Vesp. de seq. (ppr. lc., Hymn. e Mat) com. praec. (ppr. lc.) Ad Compl. de Dom. et per crast. Hymn. term.: Iesu . . . qui passus. et ad Prim. V. Qui passus.
2. Fer. 3. Septem Dolorum B. M. V. dupl. 2. cl. c. a. Hym. e 1. Vesp. rel. ppr., 9. L. et Com. S. Nicomedis M. in L. (et Hor. Ps. de Dom. rel. ppr.) et M. Gl. (omitt. imper) Sequ. cum Allel. Cr. Praef. B. M. V. Et te in Transfixione. — In 2. Vesp. (ppr. lc.) com. sequ. Compl. de Dom.
3. Fer. 4. A. T. (ieum et abst.) S. Cornelii (s) Pp. et Cypriani (s) Ep. Mm. sem. c. r. Invit et Hymn. de Col., Ant. Ps. et V. de Fer. rel. ut ppr. lc.; 9. L. hom. et com. Fer. ac. Ss. Euphemiae etc. Mm. (Ant. et V. e 1. Vesp.) in L. (et Hor. oia de Fer., a cap. de Col., Suffr., ad Prim. Prec. 1. lc.) et M. Intret. Gl. ult. Ev. Fer. vel. Miss. (priv.) de Fer., 2. Or. Ss. Cornelii et Cypriani. 3. Or. Ss. Euphemiae etc. Mm. — Vesp. (Ant. et Ps. de Fer., a cap.) de sequ. (ppr. lc.) com. praec.
4. Fer. 5. Impressio sacrorum Stigm. S. Francisci. Conf. dupl. c. a. oia. ut heri et ppr. lc. not.; ad L. et Hor. oia. de Fer., a cap. de Col. Or. ppr. In M. Gl. Evang.: S quis vult. — Vesp. (Ant. et Ps. de Fer., a cap.) de seq. (Ant. ad Magnif. ppr.) com. praec. (V. ppr.)
5. Fer. 6. Q. T. (ieum et abst.) S. Iosephi a Capert. C. dupl. c. a. oia ut Fer. 4. praec. et ppr. lc. not.; 9. L. hom. et com. Fer. in L. (et Hor. oia de Fer., a cap. de Col., Ant. ad Bened. ppr.) et M. Gl. ult. Evang. Fer. vel. M. (priv.) de F. r. 2. Or. S. Iosephi a Cap. sine 3. Or. — Vesp. (Ant. et Ps. de Fer.) a cap. de sequ. com. praec. (ppr. lc.)
6. Sab. Q. T. (ieum et abst.) Vigil. S. Matthaei (s) Ap. (de qua nil in Off) Ss. Iannarii Ep. et Sociorum Mm. dupl. c. r. oia. ut Fer. 4. praec. et ppr. not.; 9. L. hom. et com. Sabb. in L. (et Hor. oia de Sabb. vel Miss. (priv.) de Sabb. (vel de Vigil.), 2. Or. Ss. Iannarii etc. Mm. 3. Or. Vigil. (vel de Sabb.) — Vesp. de sequ. Dom. (oia de Sabb. et ppr. lc.) com. praec. et Ss. Eustachii et Soc. Mm. (h. a. simpl.)
7. Dom. 16. p. Pent. et 4. Sept. De ea sem. c. vir. oia ut in Psaltr. ac. ppr. lc. not.; com. Ss. Eustachii etc. Mm. in L. et M. Appl. p. pop. Gl. sine. 3. Or. Cr. — Vesp. de sequ. com. Dom. (ppr. lc.) et Ss. Eustachii etc. Mm. in L. et M. Appl. p. pop. Gl. sine 3. Or. Cr. — Vesp. de sequ. com. Dom. (ppr. lc.) et Ss. Eustachii etc. Mm. Compl. de Dom.
8. Fer. 2. S. Matthaei Ap. et Ev dupl. 2. cl. c. r. oia ut ppr. lc.; ad L. et Hor. Ps. de Dom. rel. de Col. Or. ppr. In M. Appl. p. pop. Gl. (omitt. imper.) Cr. Praef. d. Apost. — In 2. Vesp. com. seq. (Ant. et Or. ppr.) Compl. de Dom.

najsk

Pozor!Radi opustitve najstarejše narodne manufakturne trgovine
Karola Vaniča, Celje, Narodni dom
se prodaja vse pod lastno ceno.**Čudovito zdravilo!**

proti želodčni in črevesni bolezni, kakor tudi proti pljučnemu katarju; zelo priporočljivo za vsakega, ki trpi na slabi prebavi, sladkorni bolezni, kataraličnem ikterju (zlatenici), kroničnem katarju mehurja, je naravna rudninska voda

„Marijin Vrelec“**Gor. Gabernik Poljčane.**

Edino slovensko podjetje te vrste!

Mnoga priznana pisma na vpogled

Kdor hoče dobiti?

za malo denarja veliko dobrega blaga, naj si naroči od „Prve slovenske spodnje štajerske razpošiljalnice“

J. N. Šošarič, Maribor, Gospodska ulica št. 9

Ostanke raznega blaga n. pr. 20 m močnega belega platna za samo 8 K, 20 m posebno močnega za 9 K, 20 m zelo finega za 11 K, 20 m močnega druka K 8'60, 20 m posebno močnega za 10 K, 20 m zelo trpežnega 12 K. Za enako ceno kakor druk se dobijo tudi ostanki čajga, kambrika, levantina, pisanega platna in parhenta. Ostanke si v dolgotosti od 2—7 m. Naročila nad 20 kron se pošljejo franco. Zamenjava dovoljena. 680

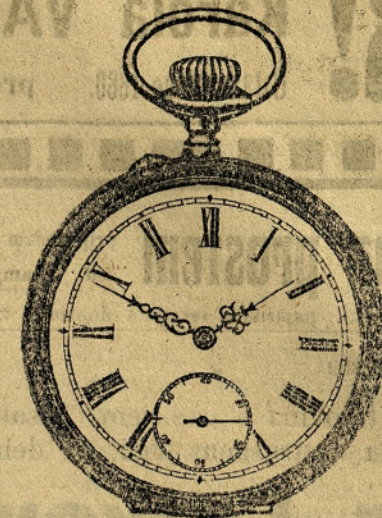
Weckove steklenice in aparati
za vkuhanje kot najboljše,
sadja, zelenja in mesa so priznane
kar spričujejo mnogobrojna
Ne kupujte različnih manjših
Weckove steklenice in aparate
Franc Strupič Celje
veletrgovina s steklom, posušenimi
kavi, šipami in...

**Izletnikom iz Mari-
bora** nudi izborna go-
stilna „Jägerheim“ pri
Treh ribnikih v Kar-
čovini štev. 70 izborna
domača vina vedno sveže
pivo, dobro domačo ku-
hinjo, sečnati vrt. Po-
strežba točna in solidna!

Učeneo za trgovino
od poštenih starišev in z
dobro šolsko izobrazbo
se sprejme v trgovini
Janeza Lešnika v Šmarju
pri Jelšah.

Kuharica, ki je dobra
gospodinja, se **takoj**
sprejme v župnišču v
Šmartnu pri Celju.

Ure! Ure!
v veliki izbiri in po nizkih cenh.

Srebrne ure za fante od 7 K
Srebrne ure damske od 8 K
Srebrne verižice od K 3-40
Sreb. verižice damske K 3-60
Zlate damske ure od 26 K

Za vsako uro se jamči!

Precizijske ure, Schafhausen,
Zenith, Omega, Eterne.

Očala: Za kratkovidne nova,
zbožšana stekla.

Franjo Bureš Maribor

urar, zlatomer in očalar,
Tegetthofova cesta 39. Prvi urar od glav. kolodvora.

Pohištvo razpošilja na vse strani
trgovina s pohištvom

KARL PREIS, MARIBOR, Stolni trg 6.

Največja in najcenejša razpošiljalnica za pohištvo in
posteljno blago.

Navadno pohištvo od K 100. Pohištvo iz trdega lesa od
K 200. Popolna oprava za neveste od K 120—5000 K.
Popolna kuhinska oprava od K 40—120 K. Za spalnice,
jedilnice, gosposke sobe in salone iz orehovega, hrastovega,
bukovega lesa iz mecesna in javorja, iz mahagonijevega in
iz palisandrovega lesa v bogati izbiri po zelo nizkih ce-
nah. Razni posamezni deli posebno poceni. Posebni oddlek
za pohištvo iz železa, medenine in tapetiranega pohištva.

Sloboden nakup.

Slobodno na ogled.

Ilustrovani ceniki brezplačno!

Učenec

dobrih staršev vse sprej-
me takoj v trgovini z
mešanim blagom. Kje?,
pove upravništvo tega
lista. 106

Na prodaj

je lep, močen, prenovljen,
pokrit voz (kolesel) po zelo
nizki ceni pri Janezu Šerc,
posestniku v Bezeni pošta
Bistrica pri Mariboru.

Sprejemem takej zvesto in pridno
služkinjo, ki zna dobro kuhati
in voditi vse gospodinjstvo, je že
opravljala enaki posel. Plača po
dogovoru. Ponudbe na gospo Ireno
Firma, učiteljica v Olimju pri Pod-
četrtku, z predpisi izpričeval. 766

CENTRALIN

(Zakonito zajamčeno št. 38644.)
Najboljši, najizdatnejši, edaj najcenejši
prašek za hitro opitanje vse domačih živali,
po katerem živina rada

se toplo priporoča. —
Veem poljedelcem in živinorej-
Paziti je na plombo in varstveno zn-
valom od analitično-kemičnega zavod-
šole, od prof. M. pl. Schmidt-a ter carjev na Dunaju IX 2.
nega zavoda za živila društva lek-
EQOLIN LINIMENT (zakonito zajamčeno št. 1678), ki
najnovejšo mazilo za konje z per prot n in izp. hnenje udov
SATOL, neprekosljivo in najboljše mečilo za setev
pred raznovrstnimi snetivostmi, gnilobo, osobito pred ži-
priručno, boljše in ceneje kakor bakrena galica in formalin
Zahtevajte prospekte in cene. Veiko priporočilnih pisem
Centralin-tovarne Angeljeve lekarne Novi
Moravsko.

Generalno zastopstvo za Juž. Avstrijo
Maribor, Nagy-jeva cesta 1.
Iščajo se zastopniki. — Ponudbe na glavno zastopstvo

Spodnještaj. ljudska

Ulica v Mariboru

je: navadno po 4 1/2 %, proti trimesečni odpovedi po 4 1/2 %. Obratni se pripravljajo h knjižnič-
ne knjižnice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obratovanje kaj prlekalo.
atai davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajajo le članem in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5 1/2 %, na vknjižbo sploh po 5 1/2 %, na vknjižbo in poročilo po
5 1/2 %, in na osebni kredit po 6 %. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih
prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izvzemši praznike. V uradnih urah se sprejema
in izplačuje denar.

Pojasnila se dajajo in prošnje prejema vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica št. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neom. zavezo

Obrestuje hranilne vloge po

4 1/2 %

od dneva vloga do dneva vzdiga.

Rentni davek plača posojilnica sama.

Daje posojilo

na vknjižbo, na osebni kredit in na zastavo
vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji.
Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brez-
plačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure
dopoldne.

- Posojilnica daje tudi domače hranilnike. -

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.

Denarni zavod spodnještaj. trgovstva in obrtništva — Trgovsko-obrtna kreditna zadruga v Celju

sprejema vloge na knji-
žice od vsakega in jih
obrestuje po

4 1/2 %

otvarja tekoče račune, eskomptuje menice
in knjižne terjatve, prevzema zaveze, oskr-
buje inkaso in obavlja sploh vse ji zaupane
denarne posle po najkulantnejših pogojih.